

капіталу

Раскол профсаюзнага руху ў імя „Індустрыйнага Міру“

«Правда» ў перадавым «Раскол у імя міру з капіталістамі» піша: Прайшло толькі некалькі месяцаў усяго, як Камуністычны Інтэрнацыянал даў свой прынцып аб кірунку зьвязанай брытанскага рэфармізму, і мы ўжо бачым пачынаюцца пэўна прынцып. Дзея „Індустрыйнага Міру“ пераходзіць з пранапады ў практыку ажыццяўленьне. Практыка „Індустрыйнага Міру“ азначае рэспіцы супроць камунізму і супроць усіх тых рабочых, якія ня вераць у класовае супраціўніцтва.

Таварышамі ў брытанскай саюзнай праймае рэвалюцыі, у якіх „капіталізм разбураючы дзейнасьць камуністычнай партыі і руху меншасьці ў профсаюзным руху“. Гэта „капіталізм абазначае пазбаўленьне камуністычна права на заняць выбарчы пасады ў розных арганізацыях трэдж-юнаў. Яна базуюцца азначае ў бліжэйшым будучым індывідуальнае выключэньне камуністычна і левых рабочых з трэдж-юнаў. У свой час наведана ішоў аб барацьбе, якая ідзе ў шатляндзіі саюз тэарыя, дзе новаабранны рабочыя службовыя асоб не дапускаюць да заняць сваіх пасадаў. Зараз гэта барацьба дасягла культурна-адукацыйнага характару. Наступны факт—раскол фэдэрацыі тэарыя рабочых у Шатляндзіі, які будзе азначаць раскол фэдэрацыі тэарыя рабочых Вялікабрытаніі. І зусім магчыма, што гэты раскол будзе першым крокам да пэўнага рады расколу ў профсаюзна-нальным руху Вялікабрытаніі.

Рэжым тэрору ў профсаюзах Нямеччыны

БЭРЛІН, 11. У рэфармісцкіх профсаюзах Нямеччыны ўчастьліліся ў апошні час выпадкі выключэньня і выняцьця з работы рабочых, якія падтрымліваюць левую профсаюзную меншасьць. Рэжым тэрору рэфармісцкіх лідэраў выклікаў моцны рух пратэсту сярод рабочых. На пэўным радзе падпрямстваў адбыліся шматлікія скандалы, якія выклікалі супроць палітыкі выключэньня прыхільнікаў левых профсаюзнай меншасьці. Гэтымі днямі адбыўся дэстабілізацыя і сход арганізацыі профсаюзу драўлянапрацоўчыкаў у раёне Берліна-Оста, які таксама выказаў супроць выключэньня Піка і інш. з саюзу.

напярэдні ў краі рэвалюцыйны рух у Караі і на высьце Фаргоза, рэакцыйны ўрад Танака выкіраваў буйныя забаронены сілы ў Караі, парашыўшы, як відаць, што на гэты раз прыйшоў час праціўніць той славы кааляк, які столькі разоў засядаў у яго імперыялістычным горле.

Японскі імперыялізм зьяўляецца сьмяротным ворагам кітайскае рэвалюцыі. Японскі імперыялізм абцяжэўвае чыпер таму, што зноў знайшоў збралішкі, якія асабістай карысьці чэпер падляціць, працягваючы краіну, працягваючы кітайскі народ. Гамінда—гэты зьяўляецца новай імперыялісцкай кітайскай, новай служкай сусьветнага імперыялізму.

Падпарадкаваныя завады з Токіа і з Ляндау, заміндам параў дымліма-тычныя зносіны з СССР—адзіным магчымым прычынам кітайскай рэвалюцыі. Імперыялістыя пачулі сябе сьмялай, які ўпэўнены, што заміндам абязброіў кітайскі народ і надшоў момант для інтэрвенцыі блз усякай суп’энтай рынкі для сябе. Рабочыя павінны аб’яднаць свае сілы. Толькі рабочыя могуць кіраваць барацьбою за незалежнасьць, барацьбою супроць імперыялізму, яго агентаў у асобе тэарыялістаў.

ШАНХАЙ, 12. Газета пачынаючы аб некалькіх выпадках выбуху бомб у розных раёнах гораду Мукдэна. Газета заяўляе, што „бомбы кінулі японскім войскам для таго, каб выклікаць пэнарады і завады гораду Мукдэн“.

Міжнародны двухтыднёвы дапамогі кітайскаму рабочаю руху

МАСКВА, 13. Выканбюро Прафінтэрну паставіла арганізаваць ад 17-га да 31-га ліпеня міжнародны двухтыднёвы дапамогі кітайскаму рабочаю руху. Выканбюро патрабуе ад усіх арганізацыяў, што даючыцца да Прафінтэрну, разьвіць шырокую масавую кампанію дапамогі кітайскаму пралетарыяту. Трэба азнаёміць самыя шырокія масы з падэямі, што адбываюцца ў Караі, трэба шляхам мітынгаў, дэманстрацыяў, спецыяльных нумароў газет, лютучак і асабліва грашовых збораў зрабіць рэальную дапамогу кітайскаму пралетарыяту.

Жудасная чыгуначная катастрофа ў Нямеччыне 84 забітых, 112 параненых

БЭРЛІН, 12. Падрабязнасьці крушэньня жуткага цягніка Мюнхэн-Франкфурт даюць страшэнныя малюнак катастрофы. З 10 вагонаў, непакоджаных былі толькі 2—спальны і паштовы. Адзін вагон наляцеў на паравоз і многа ў яго пасажыраў былі абвараны параю, якая выралася з разбітага котла.

Дзв’ю забітых і параненых ад рап да-сцяе 64 чалавек, 6 чалавек атрымалі настолькі цяжкія параненьні, што жыцьці іх пагражае сьмерць. 112 чалавек атрымалі лёгкія параненьні і паразы. Расьсьледваньне прычын крушэньня праводзіцца.

17 мільёнаў гектараў зямлі пад саўгасамі і калгасамі

МАСКВА, 12. Калегія Наркамзему РСФСР засудвала дала дзяду землярэформаваньня аб выкарыстаньні зямель дзяржаўна-агравацыйнай арганізацыі буйных саўгасаў і калгасаў. З дзяржаўных зямель у РСФСР забранавана ўжо для арганізацыі буйных саўгасараў асацыялістычнага тыпу 6.300 тысяч гектараў зямлі парадкаваных плошчаў. Паўгоддзем-жа павялічана прадугледжана амярваньне ўсіх 16.900 тысяч гектараў дзяржаўнай зямлі РСФСР.

Галоўныя зямельныя плошчы знаходзяцца на Паўночным Каўказе, у Сталінградскай, Саратаўскай, Самарскай, Арэнбургскай губернях і Заходняй Сібіры. Усяго ў гэтых раёнах для арганізацыі буйных саўгасараў можна выдзяліць да 2 мільёнаў гектараў, у тым ліку пашні 1.350.000 гектараў. З гэтай плошчы можна будзе атрымаць, прыкладна, каля 72 мільёнаў пудоў таварнага зярна. Для вынаваньня дырэнцыйнага ўраду неабходна адшукаць дадатковую плошчу, з якой можна было-б у бліжэйшым годзе атрымаць да 40 мільёнаў цэнтэраў зярна. Да будаўніцтва прадугледжана прыотуліць у бягучым годзе з разьлікам у будучым годзе атрымаць з новых саўгасаў на менш 900.000 цэнтэраў зярна. На палярэдняй работы Наркамзем атрымаў паўмільёна рублёў. Для новых саўгасаў Наркамзем атрымае 570 гектараў, якія да 1-га жніўня будуць на масоц. Па каштарысе Наркамзему ў будаўніцтва саўгасаў павінна быць укладзена ў бягучым годзе да 17 мільёнаў рублёў.

Злоўжываньні у адэ-кім саюзе камунальнікаў КІРАЎНІКА СІАУЗУ АРЫШТАВАНЫ

АДЭСА, 12. ДПУ і РСІ выкрылі злоўжываньні ў саюзе камунальнікаў. Група кіруючых працаўнікоў на чале з старшынёю акрадна-агравацыйнага Мазурыкам і загадчыкам пасярэдніцкага бюро Вагданавым увяла ў саюз сьстэму пратэцыяннаму і стварыла абставіны разлажэньня і развалу. Устаноўлена, што беспрацоўныя жанчыны за пасылку на работу адказныя кіраўнікі саюзу прымушвалі да сувязі з імі.

Ільготы пацярпеўшым сялянскім гаспадаркам

МАСКВА, 13. Прымаючы пад увагу неабходнасьць паліяваць становішча сялянскага насельніцтва раёнаў, у якіх зямля пацярпела, Саюзны Саўнарком даў Наркамфіну СССР дырэктыву аб устанавленьні сьціскаў у сельска-гаспадарчага падатку для пацярпелых сялянскіх гаспадарак гэтых раёнаў. Агульная сума сьціскаў сельскагаспадарчых падаткаў арыентавана на гэтых раёнах арыентавана на 8 мільёнаў руб.

Саўнаркому СССР запрапанавана павялічыць насельніцтва пацярпелых раёнаў аб гэтай сьціскаў у нармальна вылічанага сельскагаспадарчых. Прымаючы неабходным прадставіць сьціскаў у сельска-гаспадарчага падатку таксама пацярпелым сялянскім гаспадаркам і ў раёнах Паўночнага Каўказу, Саюзны Саўнарком даручыў Наркамфіну СССР устанавіць з Эканомірадаў РСФСР пэнальце аб разьмерах гэтай сьціскаў.

Саюзны Саўнарком прызнаў, што ў раёнах з недародам азімых хлябоў у бягучым годзе самааблядаваньне не павінна праводзіцца.

Савецкія ледаколы на дапамогу Нобіле Камандзе „Італі“ пагражае небяспэка

ОСЛО, 12. Нарвэскае тэлеграфнае агенства паведамляе: „Пад вечар надвор’е на Шпіцбэргэне паскавалася. Дзьме моцны паўночна-заходні вецер, часамі са амегам. У зьвязку з гэтым робіцца небяспэчным становішча ўдзельнікаў экспэдыцыі Нобіле, асабліва тэй часткі яе, якая стараецца дасягнуць зямлі“.

печаныя экспэдыцыі, якія былі ліквідаваны толькі перад самым адыходам у мора.

МАСКВА, 11-га чэрвеня старшыня камітэту Асаавіяхіму па аказаньні дапамогі Нобіле т. Уншліхт прыняў Італьянскага паверанага ў справах Кварона.

ЛЭНІНГРАД. У порце ідзе сьпешная работа па адпраўцы ледакола „Красін“ на дапамогу Нобіле. „Красін“ нагрукуюць вугалем, навуковым прыладамі, цёплай ажаежай, харчамі. У экспэдыцыі прымуць удзел у янасьці кіраўнікі—праф. Самойловіч, а тэамама мэтэалягі і географы.

Камітэт дапамогі Асаавіяхіму атрымаў праз НК Зам. Спраў прасьбу Італьянскага паверанага Нарвэгі адправіць ледакол „Сьвятатар“, які знаходзіцца зараз у Архангельску на дапамогу Нобіле („Сьвятатар“—старая назва „Красіна“, які знаходзіцца ў Ленінградзе).

„Красін“ барэ з сабою гідрасамалёт, з янога будучы зроблены палёты да месца знаходжаньня Нобіле з мэтай забясьпечыць яго харчамі, вопраткаю мэдыкамэнтамі, а тэамама, пры магчымасьці ўзяць з сабою некалькіх чалавек экспэдыцыі.

Нам. Наркамгандлю РСФСР тав. Хінчук запрапанавалі ленынградскаму порту ўзмацніць работу па падрыхтоўцы „Красіна“ да выхаду ў мора вядуча самым напружаным тэмпам.

АРХАНГЕЛЬСК, 13. Сьняня а 12 гадзін 10 хвіл. ночы вышаў у мора ледакол „Малыгін“. Перад адыходам перад на-тоўпам, які сабраўся на провады, быў адкрыты дэзэаціхліны мітынг. Прадстаўнікі партыі, губыканому, Паўночнага Райнамвуду і намасоламу пачыналі пасьпэку ўдзельнікам экспэдыцыі і запэўнілі, што іх сем’ям будзе зроблена ўсюлякая дапамога.

У першым-жа раёне „Пэрсэй“ завады камітэту дапамогі Асаавіяхіму будзе пасоўвацца па 30-м мэрыдыяне да кромі лёду. Усходняя экспэдыцыя на ледакол „Малыгін“ выша ў мора. Яна паведамляе пачынаючы экспэдыцыі проф. Візэ, у апошні дзень быў апавяшчаны рад труднасьцяў па забясь-

Пасьлядоўцы Гіндэнбурга

Два прозьвішчы фігуруюць ва ўсіх сьпісах будучага нямецкага ўраду, якія прадугледжваюцца і выябражваюцца. Гэта прозьвішчы міністра замежных спраў Штэрэзмана і міністра абароны генэрала Грэнэра.

У дзел гэтых двух міністраў у будучым нямецкім урадзе лічыцца баспрэчэным. Самае цікавае заклачаецца ў тым, што і сацыял-дэмакраты, як відаць, ня маюць ніякіх парэчэньняў супроць гэтых кандыдатаў.

Што датычыць спробы «справа», дык у сацыял-дэмакратыяў няконт гэтага, як відаць, таксама няма сумненьняў. А наогул магла-б быць. Таму што Грэнэр грамыў ня толькі такімі афарызмамі як вышэйпаданы. За ім лічацца і іншыя, і ў прыватнасьці адзін вельмі знакамты, які адносіцца да часу рэвалюцыі. «Хто не за кайзера, той сволач»—гучыць гэты афарызм.

Але ў тым, што сацыял-дэмакраты лічаць падыходзячай кандыдатуру Грэнэра... таксама няма нічога дзіўнага, бо сацыял-дэмакраты—гэта сацыял-дэмакраты, тыя самыя, якія даславалі за ваенныя крэдыты ў 1914 годзе і гэтак далей, і гэтак далей.

І яшчэ тэ сям, то тым вядомы генэрал Грэнэр. Імяна ён вывез Вільгельма. Гэта было памятнае пасяджэньне галоўнага штабу. Амяркуюваліся тысячы і адзін праект: павезці кайзера на фронт, праект лёгкага параненьня і шмат іншых.

Генэрал Грэнэр наогул «стопроцэнтны рэспубліканец». Хіба не аддае за вярсту стопроцэнтным рэспубліканцам ад яго заявы, зробленай карэспандэнт «Нойе Фрые Прэсе», «Рэйхсвер на службе ніякому палітычнаму кірунку. Рэйхсвер стаіць на варце канстытуцыі. Калі будзе арыблена спроба пасягнуць на канстытуцыю, дык рэйхсвер будзе абараняць незалежна ад таго, адкакуль-бы гэта спроба ня выходзіла справа ці зьлева».

„Ад фірмы Кнопа за шчырую працу“

МАСКВА, 13. Частка ранішняга пасяджэньня і ўсё вычэрпнае пасяджэньне Вярхоўнага суду па прашэсе шахцішчы 12-га чэрвеня было прысьвечана паказаньням пасуднага Бадштыбэра—манэра нямецкай фірмы.

машыны Кнопа. Бадштыбэр гэты акт падпісаў. Пасьля таго яго выклікалі ў Сталіна да інжынера Кэстлера—прадстаўніца нямецкай фірмы. Апошні аблаў Бадштыбэра за тое, што ён падпісаў акт аб вынаваньні машыны і заявіў, што гэта незьвязана ў адносінах да Нямеччыны і ў адносінах да фірмы. Пры гэтым Кэстлер дадаў: „Трэба было проста на месцы суныць у рукі каму-небудзь некалькі сот рублёў і ўсё было-б у парадку“. І яшчэ дадаў: „Ну, што-ж, калі інжынеру Кузьме дам 2 в палов. тис. рублёў, усё будзе ў парадку“.

Трэба думаць, што калі прыяцелі Грэнэра справа ўпскаюць яго ў супраціўніцтва з сацыял-дэмакратамі, ён таксама адкажае: «Ах, яны зусім іншыя, як вы думаеце. Яны цёплія хлопцы».

З допытаў іншых пасуднічых—Казарына, Нікіціна і Башкіна—з пэўнай аснасьцю выявіліся адносіны Кэстлера з мэтай шкідніцтва інжынераў Кэстлера і Вэргельда. У зьвязку з гэтым суд вынес наступную прысуду: Кіруючыя арт. 315 Крм. Гольдсэу даручыць пракуратуры устанавіць месца знаходжаньня вышэйпазначаных асоб і у выпадку пражываньня іх на тэрыторыі СССР, зрабіць у адносінах да іх належныя расьсьледваньні і прыцягнуць да адказнасьці.

ПРАГРАМА КАМІНТЭРНУ

— На 5-м кангрэсе Камітэру ў 1924 г. быў заслухан і прынят за аснову праект праграмы Камітэру. Гэты праект абмяркоўваўся ў розных камуністычных партыях, быў прапрацаваны асобнай праграмнай камісіяй і зараз уносіцца на зацверджаньне наступнага VI кангрэсу Камітэру.

Гэта праграма складаецца з ўвядзін і шасці раздзелаў.

Ва ўвядзін дзецца агульная характарыстыка сучаснай імперыялістычнай эпохі і ролі, якую адігрывае Камітэру. Тут знаходзяцца асноўныя палітычныя праграмы, якія ў далейшым змяшчаюцца ўжо падрабязна.

Першы раздзел праграмы: «Сусветная сыстэма капіталізму, яе развіццё і яе няўхільная пагібель» — дае малюнак развіцця капіталізму, яго мінулага — шэрагу прамысловага капіталізму і цяперашняга імперыялізму (фінансаванага капіталізму). Даючы вычарнальны аналіз асноўных супярэчнасцей імперыялізму і аб'ектыўных тэндэнцый яго развіцця, праграма вычарпальна даводзіць гістарычную няўхільнасць краху капіталістычнага ладу, апошнім этапам якога з'яўляецца імперыялізм.

«Дыктатура фінансаванага капіталу гіне, даючы месца дыктатуры пралетарыяту».

Зазначаючы, што «міжнародная пралетарская рэвалюцыя выпякае з умоў развіцця капіталізму наогул, яго імперыялістычнай фазы — у асабліва васьці», праграма падкрэслівае, што «няроўнамернасць эканамічнага і палітычнага развіцця ёсць базуючы закон капіталізму» і што таму «магчыма перамога сацыялізму перш у нямногіх і нават у адной, асабліва ўзятай, капіталістычнай краіне».

У другім раздзеле праграмы: «Агульны крызіс капіталізму і першая фаза развіцця сусветнай рэвалюцыі» даецца аналіз важнейшых сусветных падзей пачынаючы ад імперыялістычнае вайны 1914-1918 г. і Кастрычнікавай рэвалюцыі да нашых дзён і выкрываюцца асноўныя сучасныя супярэчнасці, якія ўскладняюць агульны крызіс капіталізму і ствараюць умовы для новай фазы сусветнай пралетарскай рэвалюцыі. Гэтыя супярэчнасці: 1) барацьба двух лягераў — імперыялістычных дзяржаў і СССР, 2) барацьба паміж самімі імперыялістычнымі

3) барацьба імперыялістычных дзяржаў з калёніяльнымі і напаклёніяльнымі краінамі. Усе гэтыя супярэчнасці прыводзяць да адной мэты — «рагортвання ўсіх сіл міжнароднай рэвалюцыі і няўхільнай пагібелі капіталізму».

У першым раздзеле праграмы дана аб'ектыўная, эканамічная прадпасылка пагібелі капіталізму, у другім — зазначаны тыя сацыяльныя сілы, якія руйнуюць капіталізм і твораць рэвалюцыю.

Чацьверты раздзел праграмы: «Канчатковая мэта Камітэру — сусветны камунізм», з'яўляецца асабліва цікавым. Тут уярышню выразна і ясна намалёван той грамадзкі лад,

да якога імкнупца і за які змагаюцца камуністы. Тут даны адказы на цэлы рад важнейшых пытанняў: што такое камунізм, ці будзе пры камунізме дзяржаўная ўлада, як будзе арганізавана вытворчасць і спажываньне, як будзе зьнішчана няроўнасць паміж людзьмі і інш. Тут агалашаецца асноўны прынцып камунізму: «з кожнага па яго здольнасцях, кожнаму па яго патрэбнасцях».

Але перш, чым чалавецтва прыдзе да камунізму, яму трэба будзе прайсці праз сацыялізм, гэту ніжэйшую ступень камунізму. Толькі перавыхаваўшы самога сябе ў гэтым перыядзе ў духу камунізму, ча-

лавецтва пераходзіць ад сацыялізму да поўнага камунізму.

Чацьверты раздзел: «Пэрыяд пераходны ад капіталізму да сацыялізму і дыктатуры пралетарыяту» — растлумачвае, што такое дыктатура пралетарыяту, што такое савецкая дзяржава і што павінен будзе рабіць пралетарыят буржуазных краін на другі дзень пасля заваявання ўлады. Тут пададзена дзесяцігадовая практыка савецкае ўлады і савецкага будаўніцтва і паказаны шляхі, ідучы па якіх, пралетарыят далучыць да сацыялістычнага будаўніцтва мільёны сялянства і калёніяльныя народы, ствараючы сусветную

федэрацыю савецкіх рэспублік. У пятым раздзеле: «Дыктатура пралетарыяту, СССР і міжнародная сацыялістычная рэвалюцыя» паказана роля Савецкага Саюзу, як важнейшага рухавіка сусветнай рэвалюцыі, і абавязкі працоўных усяго сьвету абараняць яго ў барацьбе супроць імперыялізму.

Шосты раздзел: «Стратэгія і тактыка Камітэру» паказвае рабочым буржуазных краін практычныя шляхі барацьбы за ўладу, за дыктатуру пралетарыяту. Тут даецца ацэнка тым пільным унутры рабочае клясы, якія супроцьстаяць рэвалюцыйнаму марксізму-ленінізму і з якімі кампартыі павінны бязьлітасна змагацца, асабліва з сацыял-дэмакратыяй, галоўным ворагам пралетарскае рэвалюцыі. Тут вызначаюцца тыя шляхі, ідучы па якіх, кампартыі павінны заваяваць пад свой уплыў большасць рабочай клясы. Тут растлумачваецца, якой павінна быць тактыка кампартыі ў адносінах самых шырокіх мас працоўных, сялянства, калёніяльных народаў, каб прыцягнуць іх на свой бок.

Усё гэта павінна быць падрыхтоўкаю, павінна быць на-

кіравана да адной мэты, да пераможнай барацьбы працоўных з эксплёататарамі, да прымусовага зьвязвання ўсяго сучаснага грамадства, да заваявання ўлады пралетарыятам.

Гэта тактыка кампартыі павінна відавямляцца прыстацоўна да кожнай краіны, да яе асаблівых умоў.

Асаблівую ўвагу праграма зварачае на сыстэматычную падрыхтоўку барацьбы з небяспекаю імперыялістычных войнаў, каб рабочая кляса была ў поўнай зброі ў рашучы момант, каб не паўтарыўся 1924 год.

Зацверджаньне VI кангрэсам Камітэру гэтай праграмы мае вялікае значэнне, асабліва зараз, у перыяд абвастрэння барацьбы рабочае клясы з буржуазіяй, з меншавізмам.

Гэта праграма замацоўвае ленінскае ідэёвае адзінства ўсяго сусветнага камуністычнага руху; яна дае адзіную лінію барацьбы з сусветным капіталам і ставіць вырешана і ясна перспектыву гэтай барацьбы і яе мэты — дыктатуру пралетарыяту, сацыялізм і камунізм.

Партыйнае будаўніцтва

ВЫНІКІ ПЕРАВЫБАРАЎ БЮРО ЯЧЭЕК

Арабочаньне нізавых парторганаў — Беларусізацыя марудна прасоўваецца. — Самакрытыка дапамагла зьнішчыць недахопы

Арабочылі кіруючы склад ячэек

(Вынікі перавыбараў бюро ячэек Ляхаўскага раёну)

Перавыбары бюро ячэек пачаліся з самаправеркі свай дзейнасці. Ва ўсіх ячэйках, за выключэннем толькі 4, былі вылучаны камісіі для правэркі работы. Партыйны актыву быў шырока ўдзягнуты ў абгаварэнне тэзісаў справядзачы, на тар'ялаў камісіі па самаправерцы і па абгаварэнні кандыдатур новага складу бюро. Амаль ва ўсіх ячэйках, за выключэннем 1, складаліся камісіі па выпрацоўцы рэзалюцыі.

Перавыбарчыя стоды паказалі, што арганізацыя палітычна вырасла. За выключэннем асаблівых ячэек, актывнасць арганізацыі была добрая. З агульнага ліку членаў савецкіх ячэек на сходах прысутнічала 85 проц., рабочых ячэек 84 проц., транспартнікаў — 80 процантаў. Зьніжжэнне процанту прысутных у рабочых ячэйках тамаціцца зьменнай працай, а ў транспартных ячэйках — раз'ездамі. Паклік выступленняў паказвае, што найбольш актывнасць была ў рабочых ячэйках, дзе ў спрэчках выкавалася 36 проц. прысутных.

У савецкіх ячэйках — 32 проц. у транспартных — 18.

На перавыбарчых сходах выявілася, што праца ўдэкладзілася. Плянны работы ячэек сталі больш жадцёвымі. Кіраўніцтва прафпрацай значна палепшылася. Гаспадарчыя пытанні ўвесь час былі цэнтрам увагі працы ячэек. Вытворчыя камісіі сваю працу палепшылі. Да акуючы настойлівай працы ячэек, ва многіх установах і прадпрыемствах была выканана дырэктыва аб 20-ці процантным зьніжжэнні адміністрацыйна-гаспадарчых выдаткаў.

Але на развіццё самакрытыкі мелі ўплыў выпадкі парушэння домакратыі, як апека над фракцыйна-мэсцоўку, жорсткасць лініі сакратара, якая перахадзіла ў зашчыт (у ячэйцы Дзяржстраху), недапушчэнне кандыдата бюро на пасаджэнне бюро ячэйкі (у ячэйцы Цэнтраспірту) і г. д.

Пры перавыбарчых выявілася, што ячэйкі з самаадудакцыйна на справіліся, на было досыць увагі да

працы партшкол, мала рабілася для перавыхавання былых апыццянараў. Прапрацоўка пастапоў алошніх пленумаў і з'ездаў у ячэйках на была досыць глыбокай.

Па пытанні аб беларусізацыі маюцца невялікія дасягненні толькі ў ячэйцы «Чырвоная Зорка», с.-г. майстэрня і заводу «Метал», дзе адзіны-партыйцы пачалі на сходах выступаць з прамовамі на белмова. У іншых рабочых ячэйках яшчэ на жыта нежаданьне партыйцаў вывучаць беларускую мову, чытаць беларускую літаратуру.

Пры гэтым трэба зазначыць, што газета «Звязда» на заводзе «Энергія» вышываецца толькі ў 3 экз., на гарбарні — 2 экз. і на Заход. чыг. — 21 экз.

У выніку перавыбараў кіруючы склад ячэек мае абав'язанне на 42 проц. і кандыдатаў на 71 проц. Абнаўленне сакратароў ячэек дамагае 45 проц. Лік рабочых у складзе бюро павялічыўся з 66 да 70 проц., а ў складзе сакратароў — з 70 да 75.

В. Г.

Па Савецкай Беларусі

Цікавая прапанова мазырскіх рабочых і сялян

МАЗЫР. (Уласны кар.). У «Звяздзе» нейкі час таму пасах пісалася ўжо аб прапанове рабочых заводаў Мазыра выпусціць новую назыку індустрыялізацыі. Прапанова зацікавіла шырокія колы мазырскага грамадства, якое дэталёва абмяркоўвала пытаньне аб выпуску новай назыкі. Практычныя думкі мазырскіх рабочых і мясцовага сялянства зводзіцца да наступнага. Новая назыка павінна атаціць як горад, так і вёску, а не рэалізацыю трэба пачаць увосні гэтага году.

З прычыны таго, што большая частка рабочых і сялян не зацікаўлена ў процантах, якія вылачаюць з'яўляюцца адліганай.

бінаваную назыку. Яна павінна складацца з часткі біспроцантных сэрый, якія мелі-б большую колькасць выйгрышаў, і з часткі процантных сэрый, прычым аблігацыі апошніх павінны з'явіцца фактычна сэртыфікатамі (процанты вылачаюцца трымаўніку аблігацыі пасля сканчэння тэрміну назыкі).

Апрама таго, большасць рабочых і сялянства зазначае на тое, каб павялічыць разьмер буіных выйгрышаў, павялічыўшы колькасць дробных выйгрышаў. Неабходна процант адлічыць ад назыкі на мясцовай патрэбы павялічыць да 25 і скарыстоўваць адлічаныя сродкі на культурныя і вытворчыя патрэбы месц.

Дзе няма прафдемакратыі

Абарона інтарэсаў рабочых — асноўны абавязак фабзаўкомаў

Старшыня, які змяняе адміністрацыю

(Добруш)

У Добрускім ЦРК некалькі месадаў таму назад абралі мясцома. Усё было-б добра, на шматлікіх даскладах яго пісалі-б рэвалюцыі: «лічыць працу здавальняючай», калі-б на выявілася адна реч. Старшыня мясцома з'яўляюцца таварыш Дзехцпроў. Ён настолькі зьліўся актывістам, што... замяніў сабой і мясцома і адміністрацыю.

Ён прапрацаў супрацоўніку, што з ім будзе, калі яго скароцяць. Адны таварышы ён так сказаў: «ты хутка зладай справу другому», іншым сказаў, што калі яны будучы абараняць звальнення таварыша, то хутка адгатуць вылацаць. Калі старшыня сьлікаў падзеянні — члены мясцома на ве-

далі, аб чым будучы гаварыць. На запытанні членаў мясцома — што будучы яны абгавораць, — старшыня, звычайна, адказвае: пасядзеце прыху, а потым будзеце ведаць.

Пайм і звальненне служачых праходзілі бяз ведама МК і РКК — усім гэтым кіраваў толькі старшыня. У выніку мясцома не рэагаваў на парушэнні каллагавору, на незаконныя звальненні і г. д.

Добра, што на гэта зьвярнула ўвагу гошэльскае аддзяленне саюзу саўгандальслужачых, якое на пасяджэнні сваім вынесла строгае вымову старшыні Дзехцпроў за парушэнне прафсаюзнай дэмакратыі.

Аса.

ВІЦЕБСК. У 1925 годзе абрэзка абрэзка змялі фальварку «Прудок» было памешчыцы і дваранкі Лісоўскай. Пасля абрэзкі Лісоўскай атрымала 10 дзесяцін зямлі з садамі і гародамі, усе будынкі записала ў чыоны самі зусім беднага селяніна Сьветагорана, які меў 6 душ уласнай зямлі. Сьветагораў урабляў зямлю, даглядаў жыццелю, падвесіў «пані» самовар, мыў падлогу, варыў абеды і г. д. Так працаваў Сьветагораў на працягу 3 год, узмацняючы гаспадарку Лісоўскай. Ён плаціў нават падаткі.

У 1925 годзе, згодна пастановы акруговай камісіі па выселенні памешчынаў, памешчыца Лісоўскай і яе сёстры падлягалі выселенню, але... цэнтральная камісія гэта паставу скасала.

Там Лісоўская парамыла выселіць Сьветагорана, які зарабіўся «большавізмам».

Між іншым пры падрыхтоўчых работах па землепарадкаванні нейкі каморнік у праекце паказаў, што для Сьветагорана зямлі ў фальварку «Прудок» няма. Такім чынам, Сьветагораў застаўся ў вольні цяжкім становішчы.

Прэзідыум ЦВК БССР умяшаўся ў гэту справу і сямніў тэрор з боку Лісоўскай.

станавіла ўключыць у іх падзеленыя вясмы і Сьветагорана. Гэта паставою была зацверджана аграрна-земкамісіяй. Але ў гэту справу ўмяшалася віцебская пракуратура, і паставою аграрна-земкамісіі была адратаставана ў асобнай катэгоріі вышэйшага кантролю па зямельных справах, якая перадала яе на новы разгляд.

Пры разглядзе гэтай справы ў другі раз акруговай камісія паставіла зусім адмовіць Сьветагорава ў надзяленні зямлі з фальварку «Прудок».

Сьветагораў на працягу двух тыдняў па 30 верст пшчком ходзіў у райземкамісію, куды аграрна-земкамісія адаслала сваю паставу, за атрыманнем адбітку паставы. Старшыня райземкамісіі ўвесь час адмаўляў у выдачы і... толькі пасля ўмяшання ў гэту справу сакратара райкому партыі адбітак Сьветагорава быў выдадзены, а з райземкамісіі паліцэла зараз-жа адносіна ў сельсавет аб выселенні Сьветагорана.

Сьветагораў зараз амаль выкінуў з сям'ёй на вуліцу.

Неабходна каму належыць гэтым пытаннем зацікавіцца, надзяліць зямлю Сьветагорана, а памешчыцу выкінуць з фальварку.

сходзі прайшлі пры гаспадарчым кіраўніцтва гаспадарчым жыццём прадпрыемстваў і ўстаноў. Некаторыя ячэйкі зусім не займаліся гаспадарчымі пытаннямі, не правяралі выканання рацыяналізацый апаратаў і звыжэння 20-ці проц. адміністрацыйна-гаспадарчых выдаткаў. Маюцца недахопы ў метадах прыстасавання большавіцкай самакрытыкі, бо ў некаторых ячэйках яшчэ існуе боязь і процідзеянне яе развіццю пад сцягам «крытыкаваць трэба ўмеючы».

Рацыяналізацыя партыйнай работы яшчэ толькі пачынае разгортвацца ў парт'ячэйках. Слаба абстаіць справа з выкананнем ухваленых паставоў і праверкай выканання

значы, што ўведзены райкомам КП(б)Б метад систематычнага склікання нарад сакратароў ячэек зьяўляецца жыццёвым і дае магчымасць палепшыць працу ячэек.

Як дасягненне, трэба адзначыць тое, што ў працы вясковых ячэек заўважваецца канкрэтнасць, зніжчаюцца паставы: «узмацніць», «паглыбіць», «лічыць метадамі», у сучасны момант напрыклад, у часе вясновага пасевнага кампаніі ячэйкі ставілі канкрэтныя пытаньне наконт арганізацыі тых ці іншых арцеляў. Напрыклад, Селішчанская ячэйка паставіла арганізаваць малочную арцель, даручыўшы гэту справу аднаму члену партыі; Вайханская ячэйка паставіла арганізаваць с.г.

на пытаньне росту партыйнай радыў Дрэнна разгорнута масавае работа і мала робіцца для ўдзянення беспартыйных рабочых у партыю.

Хаця ячэйкі доўга займаліся пытаннямі нацыяналітыкі, але практычнае правядзенне беларусізацыі праходзіць дрэнна.

У далейшай працы партыйныя ячэйкі павінны звярнуць больш увагі на большавізацыю і ўзмацненне іх унутранага становішча. Ячэйкі павінны рашуча вярнуць барышчы з нездаровымі зьявамі ў сваіх радах, як п'янства, хвасцізм, недэцыпцінаванасць, уживаючы больш пырока выхавачыя метады работы.

малочную арцель, што праведзена ў жыццё.

Горш абстаіць справа ў працы гарадзкіх ячэек, якіх у раёне ёсць тры. Да гэтага часу ячэйкі не падрыхтавалі канкрэтна да тых галін працы, якія перад апошнімі сталі.

На перавыбарчым сходзе савецкай ячэйкі па справаздачы сакратара і судакладу аб'яўдзена выказалася два таварышы.

Як недахоп з боку ўсіх ячэек, трэба адзначыць невыстартавае кіраўніцтва камсамоля і грамадзкімі арганізацыямі, асабліва вайскавай працай.

М. В. Я.

Канкрэтнасць—самае асноўнае

(Гарадоцкі райком КП(б)Б)

Віцебск. Прэзідыум акрапрабюро паставіў заўком фанэрага заводу распусціць за бяздзейнасць і назначыць новыя выбары заўкому.

Віцебск. Загатоўка ільну-валіна ў Віцебскай акрузе ідзе вельмі морудна. За апошні месяц усе загатоўчыя арганізацыі выканалі гадавое заданьне прыблізна на 4-5 процантаў. Наогул гадавое заданьне па загатоўцы ільну-валіна выканана на 1 чэрвеня толькі на 54 проц.

Разгортванне будаўніцтва ў Гомелі

Гомель. (Уласны нар.) Будаўнічыя работы ў Гомелі вострава разгортваюцца. Занячываецца пабудова двух новых каменных дамоў.

Усяго на будаўнічых работах занята ўжо да 500 рабочых.

Пад суд за скрыўленне загатоўчай палітыкі

Віцебск. За скаржы на прыватных асоб і прасолаў (на працэнтах) для куды скурсыру і мяса, незаконную выдачу ім значных авансаў і г. д., якія чаму скрыўляліся загатоўчай палітыка ўлада, Наркамгаспаль БССР прыняў да адказнасці сельска-гаспадарчыя таварыствы: «Колас», «Мазалова» і «Оумскае».

Справа аб іх перададзена пракурору.

але... нічога не рабіў. Заўкому—гэта ўжо выніліся—рабочыя на ве-раць, не адчуваюць у іх таго ор-гаву, які-б абараняў несправдлівы старыя рабочыя на прадпрыем-стве.

Прэзідыум ЦП саюзу прыняў меры да аздаравлення саюзнай работы. Ён пралававаў назырсаму акрадрэальнаму праесці дэтарі-новыя перавыбары заўкому і адна-часова вызначыць неабходныя меры да аздаравлення агульнай атма-сферы на заводзе. Сіпчанка.

Камбінацыі з рабочым часам

(Гута імя Дамбала)

У шліфавальні № 2 трэба было перайсці працаваць на тры зьме-ны. Дзеля таго, каб спраўляцца з працай, ня выходзячы з 8-мі га-дзіннага рабочага дня, трэба было паставіць яшчэ некалькі варшта-таў. Што-ж зрабіла адміністрацыя? Спачатку яна ўстанавіла абедзены пе-рапынак у 15 м. замест паўгадзін-нага. Калі пачаліся пратэсты—пе-раішлі на паўгадзінны перапынак, але варштатаў не паставілі. І вось

ЗЬДЗЕКІ

(Завод «Намінтэрн», Нова-Барысаў)

У свой час на наш завод выпісалі з Польшчы механіка, які раней пра-цаваў яшчэ пры гаспадары, пейкага Цыля-Карла.

Амаль штодня гр-н Цыль злосна накідываецца на рабочых. Яму не па-дабаецца, як ён зьяўляе «разбэшча-насць савецкіх хамаў-рабочых»—перад ім-жа ня адмаўчае шанкі, а абходзяцца звычайна, як з ста-

рэйшым таварышом. Былі выпадкі, калі сутыкчы механіка з рабочымі ледзь не даходзілі да боек.

Паглядзім, як працуе наш заме-сны механік на спецыяльнасці.

Вялікую паравую машыну напраў-ляе ён ўжо дзень год і ўсё без выні-каў. Штодня машына робіць па 3-5 прастояў.

Лёкамабіль «Сміт» аддалі рама-таваць сьлесару, які арабіў яго ў 7 дзён, а атрымаў 150 руб. (адзін пра-даваў). Лёкамабіль пудьгас, папраў-лен кепска.

Механік Карл Цыль пасля рамон-ту катла рабіў ідраўлічнае вытра-баваньне на такой-жа норме, як і пры гарачым націску (гэта ні ў якім разе не дапушчальна).

Механік ставіць да паравых машы-ні і катлоў людзей, якія ніколі ня бачылі машыны, у выніку—варыны машыны і двухдзённы прастой.

Цяпер з іншай галіны. Працуе ў нас загадчык складам камсамолец Н. Г. Механік прымушае яго працаваць цэлы дзень у падвельні і іншыя дні адпачынку. Калі тав. Н. Г. залі-віў, што ён ня хоча працаваць у дні адпачынку, механік яму адказаў: «марш за браму, другога знайдзі».

Нейкі час на кватэры ў механіка на працягу двух дзён ня было элект-рычнага святла (з прычыны моцна-га ветру папсаваліся электрычныя правады). Убачыўшы электрамач-цэра, вельмі добра працуўчага тава-рыша, механік у прысутнасці рабо-чых яму заявіў: «чаму ў мяне не гарэла святло? Я цябе скарачу. Мне ня трэба такіх працаўнікоў».

З другога боку, ні адзін рабочы ня можа пагаварыць з механікам аб вы-творчасці, параціце, навуцы. Механік на ўсё адказвае: «вы нічо-га не разумееце—ня лезьце».

Я зусім не разумею, навошта пат-рэбен нам такі замежны спід, які, папершае, кепска працуе на сваёй спецыяльнасці, падругое, груба, як гаспадар, абходзіцца з рабочымі і чаму заводзкія арганізацыі на гэта не рэагуюць.

Л. С.

ПРАДСТАЎНІЦТВА БССР У МАСКВЕ

(Ад ўласнага карэспандэнта)

Жыццё і будаўніцтва Беларусі тысяцямі нікак пераплітаюцца з будаўніцтвам рэспублікі Саюзу. Гэтыя нікі сходзяцца ў Маскве, дзе патрэбен пастаянны кан-такт паасобных рэспублік як паміж сабою, так і з цэнтральнымі саюзнымі органамі. Досыць сва-заць, што вядомае мерапрыемства грамадства значэння не ўхваля-ецца без папярэдняга высвятлень-ня інтарэсаў і думак рэспублік, што ўваходзяць у склад СССР.

Як праводзіцца гэта складаная праца?

Сталае прадстаўніцтва БССР зья-вае з усімі наркаматамі і рэспуб-ліканскімі грамадзкімі арганізацы-ямі Беларусі, а ў Маскве—з усімі са-юзнымі органамі і са сталымі прад-стаўніцтвамі іншых рэспублік. Пры такой шматбаковай сувязі неабход-на максымальнае выразнасць пра-цы; інакш няўхільны перабой. Бы-ваюць дні, калі сталае прадстаў-ніцтва выклікаецца на ...20 і на-ват 30 пасаджэнняў, што скліка-юцца рознымі ўстановамі. Узяць ўдзел ва ўсіх гэтых пасаджэннях,

разумею, фізична немагчыма; па-трэбен плянамерны адбор тых з іх, на якіх вырашаюцца пытаньні, якія закранаюць больш ці менш сур'ёзна інтарэсы БССР.

Пастаяннае прадстаўніцтва па-сыліла сваіх кіраўнікоў і кансуль-тантаў у тых саюзных органы, дзе ў даны дзень неабходна быць прадстаўніком Беларусі. На гэту адказную працу выходзяць падры-таваўшыся, загады абдумавшы, як выступіць, якую ўзяць лінію, з лічбовым матар'ялам і справач-нымі данымі, якія адносяцца і да Беларусі і да іншых саюзных рэ-спублік.

Праз сталае прадстаўніцтва пра-ходзіць вялікі лік пытаньняў. За-пытаньні і хадайніцтва ў БССР, запітаньні цэнтральных органаў і г. д., і г. д. Папаровае мора па-гражае затапіць жытых людзей. Адзінае вырашаваньне: ня даць яму разліцца. У прадстаўніцтве ўзялі за правіла—«папера» не затры-маваецца больш 1-2 дзён; за гэты час ці даецца адказ, ці запітань-не, запрагантае «паперай», перада-

ецца далей па прызначэнні па-сылі адведнае прапрацоўкі яго. Такая паставоўка справы далася ня лёгка.

Для прыяжджаючых па кама-ндароўках у Маскву ня лёгка ра-забрацца ў складанай машыне цэн-тральных арганізацый. Часам бы-вае і так: камандыраванаму даці дырэктывы, правесці якія, в пры-чыны новых абставін, якія вы-святліліся ў цэнтры, нельга. Адзін з важных функцый прадстаў-ніцтва зьяўляецца таму дапамо-га і кансультацыя прыяжджаючым па справах з БССР. У прадстаў-ніцтве прыяжджаючага перш за ўсё інфармуець, як абстаіць справа в пытаньнем, нахонт якога яго ка-мандыравалі, да чаго па гэтай справе трэба непасрэдна звярнуцца, дадуць належны матар'ялы і г. д. У выніку дасягаецца эканомія часу і больш удалае вырашэнне дару-чанае справы.

Цесную сувязь падтрымлівае прад-стаўніцтва з беларускімі арганіза-цыямі ў Маскве. Сталы прадстаўні-т. Браўковіч і яго намеснікі

т. Пастрайтэр абодва знаходзяцца па кіруючых выбарчых пасадах у Беларускім Клубе, а адгэтуль кан-такт з беларускімі зьяўляецца ў ВНУ. Але гэта ў параду грамад-скай працы. Са студэнтамі-беларус-камі ў прадстаўніцтве маюцца яшчэ адносіны другога роду. Пры прыёме ў ВНУ РСФСР узнікаюць нярэдка непаразуменьні: яе хапае якога-не-будзь дакуманту, на выканана якая-небудзь фармальнасць. Зьяв-ляюцца кандыдат, што прыехаў з Беларусі, зьявляецца ў прадстаў-ніцтва, і пытаньне вырашаецца. Трэба, аднак, адзначыць, што за дапамогай прадстаўніцтва зьяв-ляюцца часам і бяз усіх падстаў, вапрыклад, з просьбай дапамагчы паступіць у ВНУ без раскладкі месц; такія просьбы сустракаюць адмову.

Побач з вялікай дзяржаўнай пра-цай, прадстаўніцтву прыходзіцца аказваць дапамогу паасобным гра-мадзянам Беларусі. Мы бачылі ўжо гэта вышэй, на прыкладзе сь студ-дэнтамі. Але бываюць у жыцці прадстаўніцтва выпадкі, якія маюць значна большую грамадзкую ціка-

васць. Вось адзін з іх: батрак-бе-ларус, які страціў на рабоце руку, амаль хлопчык, упарта дамагаўся ў сабе на большавіцкіх магчы-масці вучыцца, магчымасці атры-маньня больш'лёгкай фізичнай пра-цы. Садзейнічаньня ён ня сустра-еў ніякага. Хлопчыка-інваліда прыму-сілі вясці і выконваць працу, якая патрабуе непасільнага для яго напружаньня. Ён прыехаў «за праў-дай» у Маскву і, нарэшце, апы-нуўся ў прадстаўніцтве. Апошняе ўжыло меры двух радыў. Дамагзо-ся, пры дапамозе саюзу с.-г. рабо-чых, таго, што батраку далі магчы-масць вучыцца і адначасова атры-маць пасильную для інваліда пра-цу, паведаміла аднаведныя органы аб абуральных адносінах мясцовых органаў да блярўкага батрака.

Гэты выпадак не адзіны. Дзяпа-зон дзейнасці прадстаўніцтва вель-мі шырокі: ад вялікіх пытаньняў дзяржаўнай прамысловасці, дзярж-таюцца часам і бяз усіх падстаў, вапрыклад, з просьбай дапамагчы паступіць у ВНУ без раскладкі месц; такія просьбы сустракаюць адмову.

да судовай адгаснасьці за несва- часовую здачу сельгаспахатку. Шыманенка спадзяваўся, што Кастрыч- ніцкавы маніфест закрапе і яго, але калі яму растлумачылі, што мані- фест закрапае толькі пэўную гру- пу беднякоў, Шыманенка зараз-жа ўнёс падатак і атрымаў сьдывед- ную даведку.

Справа-ж, завезеная супроць яго за несвачасовы ўнёс падатку, ішла сваім парадкам і ў гадзіна з вімовых мірных дзён судзьдзя м. Валынца Багданаў палажыў перад сабою сінюю папку і парыхтаваў- ся гэту справу разглядаць. Але выявілася, што падсудны на суд не зьявіўся. Тады судзьдзя Багда- наў тэрмінова накіроўвае міліцыя- нэра—даставіць абвінавачанага ў суд.

Праз нейкі час міліцыянер зья- віўся ў рапартам. Абвінавачаны Шыманенка падатак заігнаў паў- насьцю, аб чым прадаўчы адпа- ведную даведку. Зьявіцца ў суд ён ня можа, бо ён сур'ёзна хворы і ляжыць у ложку, аб чым сьвед- чыць акт панятых. Замест сябе, ён пасылае свайго сына...

Судзьдзя Багданаў ня выслухаў рапарту да канца і крыкнуў: — Даставіць абвінавачанага за- раз-жа!...

Спэдоханы міліцыянер зьніўся выконваць загад начальства. У вёс- ца пачаўся пераналод. Жонка і дзеці Шыманенка кінуліся назы- чаць кажухі, каб закруціць у іх хвората. Абвінавачанага вынеслі

у галавах хвората і утаропіў у яго вочы: калі арыштаваны, зна- чыць пільнуй...

Праз кароткі час самі пад'еха- лі да ганку будынку суду. Убег, вадыхаўшыся, міліцыянер і дала- жыў, што абвінавачаны дастаўлен.

— Прывядзі яго, — важна за- гадаў судзьдзя.

— Нікчельга, — адрубіў мі- ліцыянер. — Яны хворыя і ляжаць у санках...

— Ага... Ляжыць, значыць?... Ну, і няхай ляжыць... Разьбярэи справу і без яго.

Так яно і было. Самкі з хворым пасталі з паўгадзіны на маросе, потым пацягнуліся назад у вёску, а справа Шыманенка была раз- гляджана завочна.

Праз тыдзень Шыманенка памёр. Хто кажа, што ад хvaro- бы, хто кажа, што паездка ў суд аму пашкодзіла. Але як-бы там ні было, Шыманенка памёр.

Гэты агідны бюракратычны ўчы- нак судзьдзі Багданава ўзьняў хва- лю абурэньняў ня толькі ў в. Ко- дэікава, але і ў іншых суседніх вёсках. Сакратар, камсамольскай ячэйкі в. Шайтарава падаў аб гэ- тым зьяву пракурору Палацкае ак- ругі т. Лейланду. Але апошні ад- няўся да гэтай скаргі вельмі наў- важліва і адмовіўся яе разглядаць.

Толькі пасля паціску скарга была перадаана для расьсьледваньня.

Будзем чакаць паведамленьняў аб тым, якую кару атрымалі по- ладкія бюракраты.

Амаль друтадовая цягачына з справаў аб прасьледваньні рабкора Агейчыка, якая нядаўна разгляда- лася ў ЦКК КП(б)В, наглядна нам паказвае, як, дзякуючы панусьці- чельству і жаданьню быць «добрым» ва ўзаемаадносінках з адміністрацый, можна страціць твар прафсаю- знай арганізацыі і зрабіць яе нік- чэмным падаткам якога-небудзь «за- ва», або спецыялістага. У выніку лішняга дывэр'я да «свайх» людзей і няўважлівых адносін да скаргаў прадстаўленага чалавека,—зрабілі сваё зьяўленьне грэхназдэньне рай- ном саюзу, Мазьрское акрадналень- не і ЦП саюзу працэмлес.

Пачалася справа ў 1926 г. Узьнік- ла яна на скарае рабкора газет «Зьвізда» і «Ватрак» т. Агейчыка, старшыня рабачома саўгасу Кама- ронічы (Мазьрская акруга), што яго няправільна звольнілі з саўгасу і прасьледвалі, не даючы работні, за яго прафэсійнасьцю і рабкораў- скую дзейнасьць.

Дагаджаюць загадчыку саўгасам Казлоўскаму...

СОНЦА, СТОЙ...

Бюракраты яшчэ ня скончылі цяганіну (водгукі веснавое пасеўнае кампаніі)

Калі сяляне будуць сеяць?

Новасельскі сельсавет 24-га кра- савіка г. г. накіраваў упоўнава- жанаму на правядзеньні пасеўнае кампаніі па Барысаўскім раёне тав. Задрудкаму весткі аб коль- касьці патрэбнага насеньня для правядзеньня пасеўнай кампаніі.

Панерка была атрымана упоўнава- жаным 3-га мая і на ёй наложана рэзалюцыя: «Накіраваць у Бары- саўскае сельска-гаспадарчае кра- дытнае таварыства». Куды потым зьнікла гэтая паперка—невядома.

Але толькі 28-га мая упоўнава- жаны Задрудкі накіраваў патраба- ванні Новасельскага сельсавету ў крадытнае таварыства «Дапамога» — «для ведама».

Такім чынам, просьба сьляні ля- жала пад сукном нечыйга стала амаль што цэлы месяц, а сяляне чака- лі насеньня. Калі-ж яны будуць сеяць?

Два тыдні на мёртвым пункце

У самы разгар пасеўнай кампа- ніі Мазьрскі акрэсьлясаюз задумаў зьволіць з працы рахункавода Та- нескага с.-г. таварыства т. Радзі- лоўскага за тое, што яна несвача- сова дала весткі акрэсьлясаюзу па- дачаваць.

Мазьрскі акрэсьлясаюз прыслаў у Жыткавіцкі раён 100 пуд. на- сеньня сэралэзы. Мясцовы аграром, хаця і ня меў усіх прылаў для аналізу якасьці насеньня, але ўсё-ж прызнаў насеньне неадрэзайным.

Сельска-гаспадарчае таварыства за- раз-жа паслала для больш даклад- нага аналізу насеньня ў Гомель- скую насенную станцыю, а побач з гэтым паведаліма акрэсьлясаюз аб заключэньні мясцовага аграрома.

Акрэсьлясаюз зараз-жа адказаў: «Зьнізіць цану, але насеньне пра- даваць».

Алейчык быў зноў абраны рабочымі ў рабачома старшыню: рабочыя ад- кілілі дырэктывы акрадналеньня.

Ціпер можна сабе ўявіць усю алясьць людзей, «ігра» якіх так пра- валілася. Тады выклікаў Алейчыка з панусьцічельства саюзу пачы- наецца на другой лініі. Заг. саўга- сам пераводзіць старшыню рабачо- му ў паліячыны рабочыя, а калі ён заўважэ пратэст, яго зусім звальня- юць з саўгасу. Характэрны тлумач- эньні Казлоўскага: «З прычыны таго, што зьвольніць з работні было цяжка, як старшыню рабачома, я думаў, што пры перавыбарках яго ня выбяруць, але яго выбралі».

Казлоўскі быў узвонены ў тым, што сава правядзе сваю лінію, але рабочыя перашкодзілі. Тады, ведаю- чы, што сава ня будзе супярэчыць, ён аддаў загад аб звальненьні. Але з гэты прычыны, што падобнае зваль- неньне няправільна, сава прыхо- дзіць на дапамогу: пасля зваль- неньня ў кастрычніку акрадналень- не саюзу 10-га сьняжня пераводзіць яго ў другі саўгас. Замест-жа яго, парушаючы прафсаюзную дэмакра- тыю, каагуацыя спецыяльна пры- сланы працаўнік. Так, «ня мыцьцём, дык катаньнем» Агейчыка выкінулі з саўгасу.

Зьдзекі ня спыняюцца да... пастановы ЦКК

Выкінуты з саўгасу Агейчык ня спынае свайго барацьбы. Ён піша ў «Ватрак», у ЦК саюзу, у «Рабочей Радыогазете» зьявіўшыся крычаць заметка ЦК саюзу і газета «Ватрак» патрабуюць ад ЦК саюзу тэрміно- вага расьсьледваньня, вызначыць да грубых парушэньняў, прапаўняюч абараніць яго, у прыватнасьці, да-

ва з атрыманьнем гэтай паперы быў прысланы і новы рахункавод, якому і было прапанавана прыняць справы ад т. Радзілоўскага. Праз два тыдні Танескае таварыства атрымала ўжо новую паперку аб тым, каб новага рахункавода не дапусьціць да працы, «як няўваж- нага». Зноў рахункаводы пачалі перадаваць адзін другому справы.

Пакуль абываўся гэты абмен, прайшлі новыя два тыдні, а праца, вядома, стала. Дзякуючы гэтай не- разьбярэсе ў самы разгар веснавое пасеўнае кампаніі, Танескае таварыства ня выканала пляну.

Амаль праз месяц ачухалася Го- мельская станцыя—шло паведам- леньне аб тым, што... насеньне сэр- алэзы мае толькі 16 проц. усто- жасьці. Гэта ў той час, калі ўсё насеньне было ўжо раздана па рунах і часткова засеяна.

А купакі ня сьпяць...

Пакуль бюракраты тармозаць па- сеўную кампанію, кулакі робяць сваю справу. Вось перад намі ці- кавы дакумант, які падае нам цяж- кае:

«Абавязачельства. Мы, ніжэйпадпісаўшыся, гра- мадзяне вёскі Б. Ухалода, Янка Фаліч Клімковіч і Аляксей Мі- калаеў Клімковіч, абавязуемся за атрыманы нам ад гр-на Захара Клімковіча ячмень у колькасці 4 пудоў унесці ўвосень гэтага году 10 пуд. ячменю ці грашым па 1 р. 50 к. за пуд і акра- мя таго асобна грашым 6 р. Ячмень і грошы абавязуемся ўнесці гр-ну Клімковічу Захару па яго патрабаваньні. 18-га мая 1928 году. (Подпісы)».

Вось паслуга кулака. За 4 пу- ды аддаў 10 пудоў, а калі грашым, дык дадаў яшчэ 6 рублёў у якасьці процантаў.

Адказ праз месяц

Мазьрскі акрэсьлясаюз прыслаў у Жыткавіцкі раён 100 пуд. на- сеньня сэралэзы. Мясцовы аграром, хаця і ня меў усіх прылаў для аналізу якасьці насеньня, але ўсё-ж прызнаў насеньне неадрэзайным.

Сельска-гаспадарчае таварыства за- раз-жа паслала для больш даклад- нага аналізу насеньня ў Гомель- скую насенную станцыю, а побач з гэтым паведаліма акрэсьлясаюз аб заключэньні мясцовага аграрома.

Акрэсьлясаюз зараз-жа адказаў: «Зьнізіць цану, але насеньне пра- даваць».

Алейчык быў зноў абраны рабочымі ў рабачома старшыню: рабочыя ад- кілілі дырэктывы акрадналеньня.

Ціпер можна сабе ўявіць усю алясьць людзей, «ігра» якіх так пра- валілася. Тады выклікаў Алейчыка з панусьцічельства саюзу пачы- наецца на другой лініі. Заг. саўга- сам пераводзіць старшыню рабачо- му ў паліячыны рабочыя, а калі ён заўважэ пратэст, яго зусім звальня- юць з саўгасу. Характэрны тлумач- эньні Казлоўскага: «З прычыны таго, што зьвольніць з работні было цяжка, як старшыню рабачома, я думаў, што пры перавыбарках яго ня выбяруць, але яго выбралі».

Казлоўскі быў узвонены ў тым, што сава правядзе сваю лінію, але рабочыя перашкодзілі. Тады, ведаю- чы, што сава ня будзе супярэчыць, ён аддаў загад аб звальненьні. Але з гэты прычыны, што падобнае зваль- неньне няправільна, сава прыхо- дзіць на дапамогу: пасля зваль- неньня ў кастрычніку акрадналень- не саюзу 10-га сьняжня пераводзіць яго ў другі саўгас. Замест-жа яго, парушаючы прафсаюзную дэмакра- тыю, каагуацыя спецыяльна пры- сланы працаўнік. Так, «ня мыцьцём, дык катаньнем» Агейчыка выкінулі з саўгасу.

Зьдзекі ня спыняюцца да... пастановы ЦКК

Выкінуты з саўгасу Агейчык ня спынае свайго барацьбы. Ён піша ў «Ватрак», у ЦК саюзу, у «Рабочей Радыогазете» зьявіўшыся крычаць заметка ЦК саюзу і газета «Ватрак» патрабуюць ад ЦК саюзу тэрміно- вага расьсьледваньня, вызначыць да грубых парушэньняў, прапаўняюч абараніць яго, у прыватнасьці, да-

цкіх ракоў. Безгаспадарчасьці, пратэктывізму, дружба з прыват- нікамі і г. д.—дасягнулі свайго апагею, а мясцом «нічога не заў- важаў».

Праўда, нічога не заўважалі і іншыя арганізацыі. Сакратар ячэй- кі п'ястываваў. Саюзы дрэвапра- цовачнікаў і сельгасрабочых спра- чаліся—хто павінен абслугоўваць

іх лічын ён патрэбны, пасля ўсяго таго, што гаварылася на пасядзеньні калегіі, надрука- ваць яго абвяржэньне.—Можаў спакойна адказаў: «Так... просім надрукаваць»...

Гэты адказ гаворыць толькі аб тым, што лінія тав. Мохара, лінія стопроцэнтнага бюракрата, вы- трымана да канца...

Задача для РСІ

На 8 вучастку вуліцы МБВ чыг. з 1926 году перамянілася 6 началь- нікаў і 3 памочнікі іх. Быў Філь- дэнгэрд, потым Кавалёў, потым Даў- гоў, Пракудзін, Адынец, зараз ча- сова назначылі Чарадзілава, а сё- мага начальніка толькі чакаюць. Памочнікі такома мяняліся: быў Міхееў, потым Ждановіч, потым Па- данія, а зараз думаюць прыслаць чацьвертага, бо Паданія пераведзён у Воршу.

Мы пытаем: калі прыдзе канец перакідваньню начальнікаў, у колькі абышліся дзяржаве гэтыя пера- кідваньні і калі ў нас будзе такі начальнік, які-б прасадзеў спакой- на на пасадзе хоць-бы адзін год.

Пучоец.

Лес гніе

Барысаўскі папраўчы дом у 1927 годзе купіў лесу для пабудовы майстарань. Лес амаль цэлы год ляжаў у вадзе і зараз, калі пры- ступілі да пабудовы, аказалася, што ён на 25 проц. пяголы. Шмат

біцца вышпаты зарплата з кастры- чніка да сьняжня да дня пераводу у другі саўгас.

Але... сава гне сваю лінію пара- нейшаму. Адной рукой у цэнтр пі- ша сунакойваючае «будзе пакінут на рабоце», другой рукой Агейчыку не даць спакою і ў новым саўгасе. Там Агейчык высюваецца старшы- нёю вытворчай камісіі і потым у якасьці ключыка. Але саваў гэта не па нутры: яго адкіліла райком, «як абвінавачанага ў растрэце саюз- ных грошай» і замест яго прысла- юць на гэту пасаду іншага працаў- ніка.

Тады, з прычыны адсутнасьці ў саўгасе штатнай пасады, 24-га жніў- ня 1927 г. райком саюзу «клапатаў- ва» прапануе пасаду мясцова вар- таўніка ў лясніцтве. Агейчык, як хворы рамагачом, адмаўляецца ад такой «дапамогі» саюзу (дапамагі пасьведчаньне доктара) і ахвяроў- вае сабе, высковага пралетара, на цяжкое становішча часовага (сэзон- нага) рабочага. А цяпер ужо ў 1928 годзе ён парываў усіхна суваі з «пра- клятым месцам», як ён яго называе і перасяліўся ў другую акругу, дзе знайшоў сабе работу.

ЦКК прыцягнула да суролага спаг- маньня вінаватых у цяганіне, абвяр- гацеляў і людзей, якія займаюцца грубым парушэньнем закону, праф- саюзнай лініі і замазаньнем са- праўднасьці. Казлоўскага прапано- вана зьняць з працы ў саўгасе і з яго асабіста спagnaць двухмесячную зарплату Агейчыка. На гэтым можна было-б закончыць цяжкую ало- вельсьці аб бюракратычным панусьці- чельстве саюзу, але ў заключэньне—

Яшчэ адна дэталё

«Дзесяты» саюзу даканалі Агейчы- ка і па судовай лініі. Суд 15-га кра- савіка 1927 г. пастанавіў спagnaць з саўгасу зарплату за 2 месяцы на ка- рысьці Агейчыка, але сава і Каз- лоўскі не нарвуцца, ёсьць яшчэ акрсуд. Падасца даведка аб тым, што Агейчык зьволены з прычыны ліквідацыі шорнай майстэрні (у той час, як у сапраўднасьці яна ліквіда- вана ў 1925 г.), што пытаньне было ўзгоднена з саюзам, а галамашацца аўтарытэтная даведка камісіі Акр. РСІ, пракуратуры і саюзу («уціску няма, звальненьне правільнае»), і акрсуд з спакойным сумленьнем па- станаўляе: «у іску адмовіць». Пра- цаўнік акрсуду па судовай лініі за гэта галаваданьскае парушэньне за- коннасьці таксама атрымалі адпа- веднае.

Справа гэта абураччая. Трудна ўявіць сабе што-небудзь большае за гэта бюракратычнае панусьці- чельства і глумленьне в чалавека, вылучэцца з ніваго прафпрацаў- ніка. Хто-ж Агейчык? Гэта—высо- кы пралетар, удзельнік партызан- скага руху.

Застаецца адно: дзе-ж было тут ЦП саюзу?.. Яно па даверлівасьці да сваіх працаўнікоў старалася нешта зрабіць, быліталася і, нарэшце, рась- пісаўшыся ў сваім бясельлі, пера- дало справу ў РСІ.

Вывад: трэба бюракратыч і зьчысь- ціць дзе-ні-дзе бюракратычнае загни- ваньне і ў прафсаюзах, трэба пац- цагнуць мясцовыя органы суду і РСІ, якія часамі вырашаюць пы- таньні, «гледзячы на асобы», памян- шоваму і блэ крытычнай правэркі справы.

А. ВІНАГРАДАЎ.

КАЛЮЧКІ

бярвеньняў крывых і сувязатых. Акрамя гэтага, частка лесу да гэта- та часу яшчэ ляжыць у вадзе на беразе і гніе.

Аб гэтай безгаспадарчасьці было сваячасова паведамлена кіраўніку прапраўчага дому Клітончыку, але ён ніякіх мер ня ўжыў. Свой.

Вораг самакрытыкі

Кіраўнік саўгасу Негарадае, Мен- ская акруга, т. Сіневіч—вораг уся- кай па яго адрасе крытыкі. На кожнае выступленьне рабочага аб недахопах у працы т. Сіневіч ад- казвае крывамі: «Не забывайцеся!»

Пытаньне аб 20-ці проц. сьпара- чэньні адміністрацыйнага і гаспа- дарчых выдаткаў, пастаўленае па абгаварэньне вытворчай парады, бы- ло сарвана дзякуючы лебому т. Сі- невіча. Усе працаўнікі саўгасу па- дзелены Сіневічам і былым стар- шынёю рабачома Шабанам на «чырных» і «белых».

Гэта дэмаралізуе актыўнасьць рабачай масы і нараджае падка- лімаў.

Вораг самакрытыкі

Кіраўнік саўгасу Негарадае, Мен- ская акруга, т. Сіневіч—вораг уся- кай па яго адрасе крытыкі. На кожнае выступленьне рабочага аб недахопах у працы т. Сіневіч ад- казвае крывамі: «Не забывайцеся!»

Пытаньне аб 20-ці проц. сьпара- чэньні адміністрацыйнага і гаспа- дарчых выдаткаў, пастаўленае па абгаварэньне вытворчай парады, бы- ло сарвана дзякуючы лебому т. Сі- невіча. Усе працаўнікі саўгасу па- дзелены Сіневічам і былым стар- шынёю рабачома Шабанам на «чырных» і «белых».

Гэта дэмаралізуе актыўнасьць рабачай масы і нараджае падка- лімаў.

Вораг самакрытыкі

Кіраўнік саўгасу Негарадае, Мен- ская акруга, т. Сіневіч—вораг уся- кай па яго адрасе крытыкі. На кожнае выступленьне рабочага аб недахопах у працы т. Сіневіч ад- казвае крывамі: «Не забывайцеся!»

Пытаньне аб 20-ці проц. сьпара- чэньні адміністрацыйнага і гаспа- дарчых выдаткаў, пастаўленае па абгаварэньне вытворчай парады, бы- ло сарвана дзякуючы лебому т. Сі- невіча. Усе працаўнікі саўгасу па- дзелены Сіневічам і былым стар- шынёю рабачома Шабанам на «чырных» і «белых».

Гэта дэмаралізуе актыўнасьць рабачай масы і нараджае падка- лімаў.

Вораг самакрытыкі

Кіраўнік саўгасу Негарадае, Мен- ская акруга, т. Сіневіч—вораг уся- кай па яго адрасе крытыкі. На кожнае выступленьне рабочага аб недахопах у працы т. Сіневіч ад- казвае крывамі: «Не забывайцеся!»

Пытаньне аб 20-ці проц. сьпара- чэньні адміністрацыйнага і гаспа- дарчых выдаткаў, пастаўленае па абгаварэньне вытворчай парады, бы- ло сарвана дзякуючы лебому т. Сі- невіча. Усе працаўнікі саўгасу па- дзелены Сіневічам і былым стар- шынёю рабачома Шабанам на «чырных» і «белых».

Гэта дэмаралізуе актыўнасьць рабачай масы і нараджае падка- лімаў.

Вораг самакрытыкі

Кіраўнік саўгасу Негарадае, Мен- ская акруга, т. Сіневіч—вораг уся- кай па яго адрасе крытыкі. На кожнае выступленьне рабочага аб недахопах у працы т. Сіневіч ад- казвае крывамі: «Не забывайцеся!»

Пытаньне аб 20-ці проц. сьпара- чэньні адміністрацыйнага і гаспа- дарчых выдаткаў, пастаўленае па абгаварэньне вытворчай парады, бы- ло сарвана дзякуючы лебому т. Сі- невіча. Усе працаўнікі саўгасу па- дзелены Сіневічам і былым стар- шынёю рабачома Шабанам на «чырных» і «белых».

Гэта дэмаралізуе актыўнасьць рабачай масы і нараджае падка- лімаў.

Вораг самакрытыкі

Кіраўнік саўгасу Негарадае, Мен- ская акруга, т. Сіневіч—вораг уся- кай па яго адрасе крытыкі. На кожнае выступленьне рабочага аб недахопах у працы т. Сіневіч ад- казвае крывамі: «Не забывайцеся!»

Пытаньне аб 20-ці проц. сьпара- чэньні адміністрацыйнага і гаспа- дарчых выдаткаў, пастаўленае па абгаварэньне вытворчай парады, бы- ло сарвана дзякуючы лебому т. Сі- невіча. Усе працаўнікі саўгасу па- дзелены Сіневічам і былым стар- шынёю рабачома Шабанам на «чырных» і «белых».

Гэта дэмаралізуе актыўнасьць рабачай масы і нараджае падка- лімаў.

Вораг самакрытыкі

Кіраўнік саўгасу Негарадае, Мен- ская акруга, т. Сіневіч—вораг уся- кай па яго адрасе крытыкі. На кожнае выступленьне рабочага аб недахопах у працы т. Сіневіч ад- казвае крывамі: «Не забывайцеся!»

Пытаньне аб 20-ці проц. сьпара- чэньні адміністрацыйнага і гаспа- дарчых выдаткаў, пастаўленае па абгаварэньне вытворчай парады, бы- ло сарвана дзякуючы лебому т. Сі- невіча. Усе працаўнікі саўгасу па- дзелены Сіневічам і былым стар- шынёю рабачома Шабанам на «чырных» і «белых».

Гэта дэмаралізуе актыўнасьць рабачай масы і нараджае падка- лімаў.

Вораг самакрытыкі

Кіраўнік саўгасу Негарадае, Мен- ская акруга, т. Сіневіч—вораг уся- кай па яго адрасе крытыкі. На кожнае выступленьне рабочага аб недахопах у працы т. Сіневіч ад- казвае крывамі: «Не забывайцеся!»

Пытаньне аб 20-ці проц. сьпара- чэньні адміністрацыйнага і гаспа- дарчых выдаткаў, пастаўленае па абгаварэньне вытворчай парады, бы- ло сарвана дзякуючы лебому т. Сі- невіча. Усе працаўнікі саўгасу па- дзелены Сіневічам і былым стар- шынёю рабачома Шабанам на «чырных» і «белых».

Гэта дэмаралізуе актыўнасьць рабачай масы і нараджае падка- лімаў.

Вораг самакрытыкі

Кіраўнік саўгасу Негарадае, Мен- ская акруга, т. Сіневіч—вораг уся- кай па яго адрасе крытыкі. На кожнае выступленьне рабочага аб недахопах у працы т. Сіневіч ад- казвае крывамі: «Не забывайцеся!»

Пытаньне аб 20-ці проц. сьпара- чэньні адміністрацыйнага і гаспа- дарчых выдаткаў, пастаўленае па абгаварэньне вытворчай парады, бы- ло сарвана дзякуючы лебому т. Сі- невіча. Усе працаўнікі саўгасу па- дзелены Сіневічам і былым стар- шынёю рабачома Шабанам на «чырных» і «белых».

Гэта дэмаралізуе актыўнасьць рабачай масы і нараджае падка- лімаў.

Яўрэйскі тэатр Беларусі на Украіне

Першы глыбокі выраз здавальнення яўрэйскага дзяржаўнага тэатра Беларусі атрымаў на Украіне, можа сказаць, авансам, калі, бадай, ён яшчэ і ня думаў ехаць туды.

Гэта было на другім з'ездзе яўрэйскіх культурных працаўнікоў. У рэвалюцыі аб тэатрах, самы лепшы пункт атрымаў наш ВДЯТ.

І імяна пасля гэтага пункту ў рэвалюцыі нашаму тэатру было крыху болей паехаць на Украіну:

— Ці апраўдае ён хвалебны пункт рэвалюцыі?

Трэба сказаць, наш малады тэатр выкамен вытрымаў. Тая украінская прэса, якую мы атрымалі да гэтага часу, сьведчыць аб тым, што на Украіне яго на толькі сустракалі дэла, але і праводзілі дэла, а гэта ўжо гаворыць аб тым, што ён не ашукваў надзеі пралетарскага глядача.

Надамо некалькі вытрымак з артыкулаў Кіеўскіх і Харкаўскіх газет аб нашым тэатры.

Вось што піша Кіеўская «Пролетарская Правда» пасля першых дзевяці пастановак нашага тэатру «Ботвін» і «Сьвята ў Касрылаўцы».

«Калі маскоўскі дзяржаўны яўрэйскі тэатр усю энэргію накіроўвае на тое, каб аддаць фармальны тэатр і даходзіць да сваёй мэты, дык ВДЯТ, які гаспадарыць ва ўсё ў Кіеве, прагне ня толькі фармальна дасягнуць, а і рэвалюцыйна-зместавыя».

«Пролетарская Правда» ня мае на мове хваліць наш тэатр. Яна усім прывабна, па нашай думцы, намалявала твар тэатру і тое стовнішча, у якім ён знаходзіцца на гэтай стадыі развіцця. Вось што далей піша газета:

«Гэта яшчэ вельмі малады тэатр. Ён яшчэ мае і хібы ў сваёй рабоце. Ён яшчэ больш вымуляецца ў парыве, чым у метадыцы, ён яшчэ больш імкнецца, чым яму дазваляюць яго сілы і адольнасці. Ён яшчэ падпарадкае лёгкіку рэчаў тэмпераманту. І ня мае ён яшчэ свайго выпрацаванага «я», выразнай думкі, якая была б уласціва яму самому. Разам з гэтым, а мо' і праз гэта ён вельмі цікавы. Гэты тэатр — толькі пачатак кніжкі, якую яшчэ пішуць, але пачатак — з абцяганяю».

Газета заканчвае:

«Пасля маскоўскага дзяржаўнага яўрэйскага тэатру гэта, бласпярэчна, найнікавейшы яўрэйскі тэатр. Ён займае пачаснае месца ў яўрэйскай культуры бо ён усё такі ня толькі тэатр рэвалюцыйнай формы, але і рэвалюцыйна-зместавы».

«Кіеўскі Пролетарый» у вынікавым артыкуле піша наступнае.

Параўноўваючы таксама, як і «Пролетарская Правда» наш тэатр з маскоўскім, аўтар артыкулу, сакратар газеты, т. Х. Токар піша:

«І ўсё-ж (ня глядзячы на тое, што да яго быў маскоўскі дзяржаўны яўрэйскі тэатр, В. А.) малады дзяржаўны яўрэйскі тэатр Беларусі выкамен вытрымаў і выйшаў з гонарам в бой за сваё існаванне, ня глядзячы на тое, што тэатральны Кіеў ня так лёгка ўзяць».

«І ўсё-ж такі яго ўзялі. Вось пры-

ўсё мець глыбокі рэвалюцыйны змест».

Вось што далей піша з гэтага паваду гэта-ж газета:

«Другім, бласпярэчна, моцным і для нас вельмі важным бокам тэатру зьяўляецца рэвалюцыйная тэматыка яго пастановак — усім новае выявіцца на яўрэйскай сцэне».

У Кіеве пасля скапчэння гастроляў культурна-асветныя, партыйныя, прафесіянальныя і грамадскія арганізацыі наладзілі развітальны спектакль з цэлым радам прывітаньняў.

«Вечерний Киев» з поваду гэтага піша:

«Чырвонай ніткай у прамовах усіх выступаўшых таварышоў было тое, што ВДЯТ першы прынёс на яўрэйскую сцэну рэвалюцыйную тэматыку пры значным мастацкім афармленні спектакляў».

З Харкаву, дзе наш тэатр цяпер іграе, мы мелі пакуль што газеты толькі пасля першай пастаноўкі «Ботвін». Але ўжо гэта першая пастаноўка вызначыла поўную сымпатыю пралетарскага глядача і партыйнага і савецкага друку да нашага тэатру.

«Вечернее радио» піша:

«Адрываючы свае гастролі ў Харкаве рэвалюцыйнай маледрамай Вавэры, Дзяржаўны Яўрэйскі тэатр Беларусі адразу выявіў свой твар — сапраўды сучаснага культурнага тэатру з выразнай сацыяльнай устаноўкай».

Можна, бадай, сказаць, што з трох савецкіх яўрэйскіх тэатраў — маскоўскі дзярж. яўрэйскі тэатр, яўрэйскі тэатр УССР і беларускі, апошні — самы рэвалюцыйны. Рэвалюцыйны — па сутнасці, па змесце, па духу. І ў гэтым бласпярэчна сіла тэатру і варука яго непарунай сувязі з масавым рабочым глядачом».

«Коммунист» піша:

«Свае гастролі ў Харкаве дзяржаўны яўрэйскі тэатр Беларусі пачаў 6-га чэрвеня пастаноўкаю «Ботвін», і недарма: «Ботвін» — удаля пастаноўка. Гэта — праграма тэатру: ісці ў нагу з нашым сучасным жыццём, знайсці змест сваёй работы ў тым, чым сёння жыве і за што змагаецца пралетарыят».

Сучаснай рэвалюцыйнай п'есе

тэатр змог даць адпаведную форму. Усе дзеі (апрача сцэны ў рэгаране — вельмі расцягнутая) проста захапляюць закончанасцю пастаноўкі і дасканалай іграю артыстаў».

Аб ігры ўсяго калектыву ў цэлым і паасобных аўтараў ёсць водзвымы абсалютна ва ўсіх газетах. Значачы на дробныя недахопы на маладосць актёрскага складу, усе артыкулы гавораць аб тым, што малады наш калектыв, «выгадаваны рэвалюцыйна», «адольны, шмат абцягваючы».

Адзёна таксама наша маладая рэжысура. У Кіеве самы цёплы прыём атрымала пастаноўка Літвінава «Овечий источник». Вось што піша аб ёй «Кіеўскі Пролетарый» ад 26 мая:

«Самае каштоўнае ў пастаноўцы Літвінава — карціны народных зьвятаў (вясельнай працэсіі, палых работ і гульняў са скакамі і песьнямі, гульня са снапамі), г. зн. тое, што адлюстроўвае паўднёвы гішпанскі тэмперамант. Тут усё паказана ў пакараючай маляўнічасці і выключна тэатральнай закончанасці».

Гралі п'есу з вядкім захапленнем, з добрым пачуццём стылю эпохі і з той сцэнічнай свежасцю, якая ўласціва патхненнаму, творча-поўнакроўнаму тэатру».

У вынікавым артыкуле сакратар газеты тав. Токар аб гэтай-жа пастаноўцы піша:

«Найлепшым, яскравым, спектаклем, сыграным на вядкім актёрскім нерве, быў «Овечий источник» (рэжысэр Літвінаў)».

Гэта — толькі частка тых водзвымаў, якія наш тэатр атрымаў на старонках украінскага друку.

Тэатр бязумоўна меў вялікі посьпех. І кіеўскія і харкаўскія рабочыя яго называюць «сваім тэатрам», як падкрэсьлівае ў газеце «Штэри» І. Фёфер.

Будзем спадзявацца, што і далейшыя яго гастролі на Украіне (наоц харкаўскіх гастроляў і адэскія) пройдуць з такім-жа посьпехам, як і да гэтага часу

Цяпер нашаму тэатру застаецца толькі адно — не пачываць на дзіраку, а паліваць сваю работу і канчаткова аформіць і «стабілізаваць» свой мастацкі твар.

Б. АРШАНСКІ.

У Савеце Народных Камісараў БССР

195.000 руб. на забеспячэнне інвалідаў

Асмысваныя в 5-мільёнах фонду на ўзмацненне выдаткаў на забеспячэнне інвалідаў 195 тыс. руб. СНК пастанавіў аблучыць на працоўнае ўпарадкаванне і на пераўтварэнне інвалідаў. Гэтая сума размяркоўваецца так: 65 тыс. руб. — Беларускаму саюзу інаваліднай кааперацыі ў якасці даўгатэрміновай бласпярэчнай пазыкі і 130 тыс. руб. размяркоўваецца па акругах: — Бабруйскай — 15 тыс. руб., Віцебскай — 20 тыс. руб., Гомельскай — 20 тыс. руб., Менскай — 16 тыс. руб., Мазырскай — 10 тыс. руб., Ашмянскай — 15 тыс. руб. і Полацкай — 15 тыс. рублёў.

Тэрмін землярпарадкавання ў БССР

СНК БССР прызнаў неабходным скараціць тэрмін парадкавання ў БССР на працягу 5 гадоў. Дзяржаўнаму даручана пры размярзе 5-гадовага пляна развіцця народнага гаспадарства вызначыць суму і крыніцы фінансавання землярпарадкавання работ у БССР, а таксама ўстанавіць парадак чаравасці работ.

Сродкі на абсталяванне кватэр для сямейных студэнтаў Камвузу

СНК пастанавіў выдаць Беларускаму Камуністычнаму Універсітэту для жыллёвага таварыства «Камунавец» 3 тыс. руб. на абсталяванне кватэр для 30 сямейных студэнтаў універсітэту.

У Эканамічнай Нарадзе пры СНК БССР

Аб парадку водпуску лесу ў 1928-29 г.

Эканамічную Нараду была прынята пастанова аб парадку водпуску лесу ў 1928-29 г. Паводле гэтай пастаноўкі лес адпускаецца на хорані асноўным лесаватаўчыкам: Лесбелу, лесаватаўчому аддзелу НК Земляробства, жылкаапарачы, Дзвіналесу і чыгуначам. Усе іншыя дзяржаўныя лесаватаўчыкі павінны набываць драўніну ў гэтым заатрымаўшы. Патрэбы наслення ў лес будучы таксама забеспячаны, пры чым арніатарам смалакурнага гаспадарства асноўнае і валежныя дрэвы будучы адпускацца на таксама 1924 г. (г. зн. на самы танны цэна) без андэлавых наддачы.

Для бяднейшага сельскага наслення і калектывных гаспадарак устаноўляецца дарожны і мотны водпуск драўніны, а таксама і водпуск у кредит праз Белсельбанк, пры чым для гэтай мэты ўстанаўляюцца фонды: для дарожнага і мотнага водпуску ў суме 400 тыс. руб., для кредитавання ў суме 900 тыс. руб.

М Е Н С К

Куды ехаць лячыцца? Дапамога сям'ям біра-біджанцаў

Беларускае курортнае бюро атрымае в Масквы паведамленне, што аўтарытэтная камісія ў складзе выдатнейшых спецыялістаў перагледвала спіс хвароб, з якімі дагэтуль пасылаў хворых на курорты. У гэты спіс унесены значныя змены.

Прызнана, што хворых, якія жывуць на тэрыторыі Беларусі, лепш навіраваць для гравявога ці балнеалёгічнага лячэння не на Поўдзень, а на курорты, размяшчаныя паблізу, каця-б у Старую Русу, Ноўгарадскай губ. Тады хвораму ня прыдзецца затрачваць часу на «авіматызацыю», г. зн. на прывыканне да клімату.

З хвароб, якія лячыліся дагэтуль у Жалезнаводку, выключаны рахіт і залатуха. Жалезнаводск некаторы час перыстаўся славай дзіцячага курорту. Апошнія доследы паказалі памылковасць такога думкі. Хваробы дзіцячага ўросту, па думцы спецыялістаў-педыятраў і кліматалёгаў, лепш лячыць не ў Жалезнаводку, а на прыморскіх кліматычных курортах.

Далей, за Пяцігорскам блз усякае падставы ўстанавілася слава спецыфічнага курорту для сьфілітыкаў. Гэты няправільны пункт погляду распаўсюджаны ня толькі ў шырокай публіцы, але і сярод многіх дактароў. Цяпер аказалася, што ніякі спецыфічныя сродкі для лячэння сьфілісу ён не ўдае. Між тым, прадстаўленне аб тым, што ў Пяцігорску леацца толькі сьфілітыкі, адналохвае ішых хворых, і моцныя лекавыя ўстановы (гразлячэбніца, ванны будынікі для радые-актыўных і сербных ваннаў, лепшы на Каўказе фізіятэрапэўтычны інстытут) таму невыстарчальна сьварыстоўваюцца.

Беларускае курортнае бюро парашыла шырока абвясціць аб гэтым дактароў і хворых, а разам паведаміць, што Пяцігорск прадстаўляе з слава найкаштоўнейшы курорт для правядзення цэлавога лячэння і, перш за ўсё, хвароб органаў руху, гінекалігічных і нервовых, а таксама для забігаванага лячэння піццэвымі водамі і гразямі, г. зн. хвароб абмену матэрыялу, пачокі, жоўцевых ходаў, страўнічна-кішчачных і г. д.

Аб'яднаньне савецка-партыйных школ

Наркамацветы з 20-га чэрвеня аб'яднаюць Віцебскія і Гомельскія школы.

Міжгародныя аўтабусныя зносіны

Наладжаны рэгулярныя рэйсы аўтабусаў па наступных лініях: Менск—Чэрвень, Менск—Лагойск, Менск—Астрашчыцкі-Гарадок і Менск—Дразды. У Дразды аўтабусы адходзяць чатыры разы ў дзень. Штодзённа курсуюць таксама аўтабусы па лініі Барысаў—Землін.

Заразьлівыя захворваньні ў г. Менску

За мінулы тыдзень з 4-VI па 10-VI па г. Менску зарэгістравана 106 інфекцыйных захворваньняў (супроць 70 за папярэдні), у тым ліку: высыпны тифус—1 (0), брушны тифус—1 (1), паратыфус—1 (0), шкарлатына—9 (7), дыфтарыя—8 (0), водра—21 (23), стаўбняк—1 (0), грип—62 (37), параціт—1 (1), руна—3 (0).

За дзень

— КААПЭРАЦЫЙНЫЯ КРАМЫ НА ВАКОЛІЦАХ ГОРАДУ. Да міжнароднага дня кааперацыі МЦРК адкрывае дзве новыя крамы на Ляхуцы і Камароўцы.

— НОВЫЯ ЯЎРЭЙСКІЯ КАЛЕКТЫВЫ. Менскі АЗЕТ у бліжэйшым часе арганізуе ў Копыльскім раёне каля гаспадарак Цахэўка і Кацельнікі два новыя сельска-гаспадарчыя яўрэйскія калектывы. Гэтыя калектывы аб'яднуюць на першы час 12 сям'яў.

— ПРЫЁМ У ТРЭЦІЙ АМБУЛЯТОРЫ. З 18-га чэрвеня па 9-га ліпеня 3-я гарадзкая амбуляторыя будзе працаваць у адну зьмену з 3-х гадз. дня да 8 гадз. вечара. Дапамога на-даму будзе давацца без перапынку. Лякарствы з аптэкі амбуляторыі адпускаюцца з 4 гадз. дня да 10 гадз. вечара.

— ПАДРЫХОўКА НАВУКОВЫХ ПРАЦАЎНІКОЎ ДЛЯ БЕЛАРУСІ. Паводле пляну Галоўнавукі на наступны год прадугледжваецца пакідаць у вышэйшых навучальных установах 136 аспірантаў замест 94 у гэтым годзе. Частка аспірантаў будзе працаваць у розных вышэйшых навучальных установах РСФСР.

Растрата

Сакратар саюзу сааўчычых А. Саўрук растраціў 3.567 рублёў саюзных грошай. Рэвізійная камісія саюзу перадала справу ў акруговую пракуратуру. Саўрук арыштаваны і прыгаворны да крмінальнай адказнасці па 2-й част. 113 арт. К. К.

Экспэртавай устаноўлена, што растрата рабілася на працягу 2-х год шляхам неважчасовага заісу цэгунаўшых сум. У забеспячэнне іску апісана маёмасць растратчыка на 1.200 руб.

С У Д

Незаконнае звальненне

2 гады працаваў бухгалтар Шаўчук на торфараспрацоўках Эльводэ, добрасумленна і акуратна выконваючы свае абавязкі. За ўвесь час свабоднай працы ён не атрымаў ніводнай заўвагі з боку адміністрацыі.

Але гэта было да той пары, пакуль на Эльводэ не выявіўся новы часовы бухгалтар Паўлюскі. З таго часу адміністрацыя ўсімі мерамі імкнулася пакінуць яго на сталой працы, ня глядзячы на пратэст заўком супроць няправільнага прыёму Паўлюскага на работу, адміністра-

Каапэрацыйны зьезд закончыў працу

12 чэрвеня закончыў сваю працу 3-ці сход упоўнаважаных Беларускага саюза.

Перад зачыненнем з'езду старшыня Савету Народных Камісараў тав. Галадзед выступіў з прамоваю аб нашым гаспадарчым становішчы і нашых задачах.

Старшыня праўлення Беларускага саюза тав. Наўлянскі ў заключным слове корадэнка падагуліў тых удзельнікаў, якіх даў гэты сход.

нашых выдаткаў і пашырэнне нашых сродкаў.

Каапэрацыйны сход тут прыняў дырэктывы на складанні 5-ці гадовага пляну працы.

Сходам абрана праўленне Беларускага саюза ў наступным складзе: т.т. Наўлянскі (старшыня), Кумкэс (намеснік яго), Фальковіч, Флёер, Кутай, Буры і Бобіхаў, кандыдатамі — т.т. Хаськін, Кау. Аддосанка і Ўнублёўская.

голки... свам іспаваньнем што-небудзь... заць, трэба раней за ўсё і перш за з рынку прыватна...

Тэатр і кіно

ЧЕТВЕРГ, 14 юнія **ЛЕТНИЙ ТЕАТР „ПРОФИНТЕРН“** **ЧЕТВЕРГ, 14 юнія**

Толькі адзін **КОНЦЕРТ** для членаў профсаюзаў

Ісполнительницы старинных цыганских романсов и таборных песен

ЦЕРЕТЕЛИ

ПРИ УЧАСТИИ:

С. Макстман (скрипка) | Б. А. Прозоровского (паянота-композитора)

Свободного художника

Билеты ежедневно в рабочей театраль. кассе, а в день концерта с 8 до 6 час. веч. в кассе сада.

Гастроли внодмбля театра им. М. Г. С. П. С. для членов профсаюза.

Пятница, 15 юнія **„МЯТЕЖ“**

Билеты по коллек. заданкам комзав и фабзавкомзав в рабочей кассе с 11 до 2 ч. и с 4 до 6 час. веч.

Кино-театр „Культура“

1) „ДВА ДНИ“ Грандыёная фільма ў 7-мі частках

2) „МНИМЫЙ АТОРНЭЙ“ (Гамэдзіна ў 6-ці частках)

Кіно „Чырвоная Зорка“

Выключная фільма „Цырк Памэра“ у галоўнай ролі—вядомы партызан-атавт **МАЦЫСТ**

Кіно „ПРАЛЕТАРЫ“

Замежная фільма „ГАРПУН“ Драма ў 8 часьцяч Пачатан сэансаў а 7 з пал. гадз.

Кіно „Інтэрнацыянал“

2 лепшыя замежныя фільмы за адзін сэанс

1) „ПАРЫЖ ЗАСНУ“ Фантастычныя кіно-раман ў 6-ці частках

2) „Я ДЭТЭНТЫ“ Лепшая навазда ў 6-ці часьцяч з удзелам Рымарда Толмэджа

МЕНСКІ АКРФІНАДДЗЕЛ АБ'ЯЎЛЯЕ,

што на аснове настановы Эканомрады пры СНК БССР і Праэдыуму Менскага Акруговага Выканаўчага Камітэту ад 8-га чэрвеня г. г. зямельная рэнта на 1927-28 год праводзіцца ў наступных гарадох і гарадзкіх паселішчах Менскай акругі: Менск, Барысаў, Койданава, Бярэзіна, Копыль, Лагойск, Сьмілавічы, Смалявічы, Узда, Цімкавічы, Чэрвень і Халопенічы.

Стаўкі рэнты за 1 кв. мэтр устаноўлены наступныя (у капейках):

РАЁНЫ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Для гораду Менску												
Гандлёвы	20	18	15	5	100	25	20	7	6	2,5	—	—
Гандл.-жылы	18	15	12	4	85	23	18	6	5	2	—	—
Жылы	15	10	4,5	3	70	21	15	5	4	1,5	—	—
Рэдка залюдн.	10	7	2	1	—	19	7	4	3	0,6	—	0,3
Для гор. Барысава												
Гандлёвы	9	8	6	2	36	12	9	3	2	—	—	—
Гандл.-жылы	7	6	5	2	25	9	7	2	1	—	—	—
Жылы	7	5	3	1	20	7	5,5	1	1	—	—	—
Рэдка залюдн.	—	—	1,5	0,5	15	5,5	2,5	0,5	0,5	0,5	—	0,2
Для м-ка Койданава												
Гандлёвы	—	—	2,5	0,7	12	5	4	—	—	—	—	0,75
Гандл.-жылы	—	—	2,0	0,6	10	4	4	—	—	—	—	—
Жылы	—	—	1,5	0,5	8	3	3	0,75	0,60	0,6	—	—
Рэдка залюдн.	—	—	1	0,2	6	2	3,5	0,50	0,45	0,3	—	0,1
Для Бярэзіны, Копыля, Лагойску, Сьмілавіч, Смалявіч, Узды, Цімкавіч і Чэрвеня												
Гандлёвы	—	1,5	1,3	0,3	6	3	2	—	—	—	—	0,3
Гандл.-жылы	—	1,3	1,2	0,3	5	2,5	1,5	—	—	—	—	—
Жылы	—	—	1	0,2	4	1,5	1	0,4	0,5	0,2	—	—
Рэдка залюдн.	—	—	0,6	0,1	2,5	1	0,5	—	—	—	—	0,1
Для м-ка Халопенічы												
Гандлёвы	—	0,8	0,7	0,15	3	1,5	1	—	—	—	—	0,15
Гандл.-жылы	—	0,7	0,6	0,15	2,5	1,3	0,8	—	—	—	—	—
Жылы	—	—	0,5	0,1	2	0,8	0,5	0,2	0,3	0,1	—	—
Рэдка залюдн.	—	—	0,3	0,05	1,3	0,5	0,3	—	—	—	—	0,05

Для дзяржаўных устаноў, дзяржаўных гандлёвых прадпрыемстваў і кааперацыйных арганізацый (жылтаварыствы, арцелі і інш.) стаўкі рэнты павіняюцца на 25 проц.

Тэрмін выплаты падатку зямельнай рэнты і адначасова падатку з будынкаў, без налічэння пени, прызначан для гораду Менску 1-га ліпеня 1928 г., а для г. Барысава і астатніх мястэчак — 5-га ліпеня 1928 году. У выпадку нявыплаты падатку ў тэрмін апошні будзе сплачана прымусовым парадкам з налічэннем пени.

На падачу скарг на абсладаньне рэнты устаноўлены месячны тэрмін з дня атрымання паведамленьня.

Нам. Загадыка Акрфінаддзелу **КАТКОВІЧ**
Інструктар **ЛІБ О.**

Згубленыя і украдзеныя наступныя дакуманты лічыць несапраўднымі:

Асабов. інвалідн. кв. Пазынякова І. С., выд. Барысаўск. акрабесам. 2313	Кааперац. кніжка Хаткоўскай М. Н., выд. МЦРК. 2319
Вучотн. кнжк. кв. Врублеўск. І. Ф. 2314	Асабовая кніжка Занасьніца С. І., выд. Менск. вавокамтатам. 2320
Пашпарт Карпава В. А., выд. Менск. міліцыяй. 2315	Асабовае пасведчаньне Дулевіча Ф. Ф., выд. ст. пагі ст. Менск Зах. ч. 2321
Кааперац. кн. Салавей А. В., выд. МЦРК. 2316	Вучотная кніжка Аркевіча К. В., выд. Менваокаматам. 2322
Леканья кв. Шчабара О. П., выд. Менстрахасай. 2317	Вучотная кнжк. кв. Галенчыка П. М., выд. Самахвававіцк. РВК. 2323
Кааперац. кніжка Зенько І. Я., выд. МЦРК. 2318	

Ухіленьне ад страхаваньня маемасьці—безгаспадарчасць

На падставе даручэньня УЧН Усебеларускага Зьезду Саветаў, СНК БССР вынес 2 красавіка г. г. настанову: „Пра страхаваньне дзяржаўнай і грамадзкай маемасьці“. На ўстаноў і прадпрыемствы, незалежна ад таго ці знаходзіцца яны на дзяржаўным і мясцовым бюджэтах, або на гаспадарчых разраўках, а таксама на кааперацыйных і грамадзкіх арганізацыях уключаецца абавязак зварачаць вядзю ўвагу на страхаваньне сваёй маемасьці ад агню.

Гэтая настанова мае вялікае практычнае значэньне—ня прымушае кожнага кіраўніка памятаць аб тэй галізе яго гаспадарчай дзейнасьці, на якую да перашняга часу не звярталася належнае ўвагі. Дзяржаўнае страхаваньне існуе каля сямі год; мэты і задачы яго ўсім ўжо вядомы; умовы страхаваньня не выклікаюць якіх-небудзь асобных супярэчывасьцяў, але, на гледзчы на ўсё гэта, ёсьць яшчэ кіраўнікі і гаспадары, якія звычайна кажучы—„страхаваньне—бы маемасьць, але няма грошаў“.

Для падобных ухіленьняў ужо ня можа быць месца. Настанова СНК гаворыць: „пры складаньні штогадовых каштарысаў прадугледжваць крэдыт на страхаваньне ў разьмеры, патрэбным для найбольш шырокага і поўнага забесьпячэньня страхаваньнем сваёй маемасьці“.

Такім чынам, каштарысы 1928-29 г. трэба склацаць прадугледжваючы на асобна і выдаткі на страхаваньні маемасьці. Нам вядома, што, напрыклад, лясны аддзел Наркамзему БССР ужо зрабіў адпаведны разлікі па страхаваньні будынкаў ляснікоў, лясніцтваў і г. д. З свайго боку органы Дзяржстраху, пачынаючы ад раённых і акруговых агенцтваў і канчаючы прадзюльнем, павінны дапамагчы ўсім запіскаўленым установам і арганізацыям у складаньні гэтай часткі каштарысаў.

Трэба заўважыць, што існуючыя страхавыя тарыфы значна ніжэй за тэрыторыю тых ставак, пры якіх пачаў сваю працу Дзяржстрах, але і ставак даважнага часу. Найбольш яскравым прыкладам можа быць у даным выпадку тарыф на страхаваньні фабрык і заводаў: ён ніжэй даважнага ў два разы.

Калі гаварыць аб тым—каму належаць у першую чаргу паклапаціцца аб страхаваньні маемасьці, дык перш за ўсё неабходна адзначыць наступнае. Больш-менш зьдзяляючае становішча—са страхаваньнем маемасьці, якая знаходзіцца на мясцовым бюджэце раённых выканаўчых камітэтаў. Але тут часам сустракаюцца выпадкі скаржстоўваньня спецыяльных сродкаў на страхаваньне, а на імя пачобных мэты. Настанова СНК ад 2 красавіка забараняе гэты няправільны шлях, і трэба думаць, што такіх зьявішч у далейшым ня будзе.

На ўсім добра са страхаваньнем камунальнай маемасьці ў некаторых гарадох і мяна ў той частцы маемасьці, якая знаходзіцца ў непасрэднай эксплятацыі камунальных аддзелаў. Для іх прыкладам павінны служыць Бабруйск, дзе ўжо ня першы год страхуецца маемасьць у поўным яе аб'ёме і ў поўным кошы. Нават ёсьць гарады, дзе камунальны аддзел ня ведаюць дакладна сьпісаў зьвязаных у арэнду маемасьцяў. Цяпер і на гэта яны павінны будаць зьварнуць увагу, бо настанова СНК гаворыць, што „дзяржаўныя уста-

новы і прадпрыемствы павінны сачыць за тым, каб аралатары свавольна і на ўвесь кошт страхавалі арандуемую імі маемасьць“.

Яшчэ недастаткова забясьпечвае страхаваньнем сваё прадпрыемства ВОНГ і амаль што не страхуецца сваю маемасьць саўгасы.

Трэба лічыць, што кожны кіраўнік устаноў і арганізацыяў і кожны гаспадар, які ня думае яшчэ сур'ёзна аб страхаваньні, скажа, што вышэйшамі намі сьліс даўка на поўн. На той-жа выпадак калі ён і пасля гэтага забудзе аб сваіх страхавых абавязках, мы дзе аб сваіх страхавых абавязках, мы сваё перамажам, што яму павінна быць зьявіцца голас усіх працоўных яго устаноў або арганізацыяў.

Апошнім на павінны дапушчаць безгаспадарчасці, якая можа быць небясьпечнай на выпадак вагару ў незастрахованай маемасьці.

Д. С.

Попыт на працу

Сёньня па сэкцыі будаўнікоў для пасылкі на працу патрэбны для працкалектыву будаўнікоў і каналатчык і 1 абішчык, ляснога складу — 4 десьляры, Жакту № 3—2 тынкаўшчыкі, МББ чыг.—3 каменшчыкі.

Апавяшчэньні

У пятніцу, 15-га чэрвеня, а 7 г. вечара ў памяшканьні акругома МОР'у адбудзецца пасяджэньне прэзыдыуму Акруговага Камітэту МОР'у сумесна з гарантыяма.

Прасьба не пазьніцца.

— У чацьвер, 14-га чэрвеня, а 7-й гадз. увеч. адбудзецца агульны зачынены сход к-ву ячэйкі КП(б)Б БДУ.

— З прычыны рамонту і перавучоту кніг, з 15 чэрвеня навуковы аддзел Пушкінскай бібліятэкі будзе зачынены. Прасьба да т. т. дапісчыкаў зьдаць на час перавучоту ўзятыя кнігі.

Папраўка

У адной з рабнраўскіх заматак аддзелу „Аб чым расказваюць рабнраўскія лісты“, зьмешчанай ва ўчарайшым нумары „Зьвязды“—„Калі падбярэць бяспрытульных“,—укралася памылка: замест Жакту № 6 трэба чытаць Жакт № 1.

Адказы рэдактар Я. АСЬМОЎ

ПА СПРАВАХ падпіскі і абвестак зьвінецца па тэлефону 7-81

Менск, Галоўнабел № 300.

„СЕКАРОВСКАЯ ЖИДКОСТЬ“

ВЫТЯЖКА ИЗ СЕМЕННЫХ ЖЕЛЕЗ

ПРИГОТОВЛЕННАЯ ПО СПОСОБУ ПРОФЕССОРА Д-РА БЮХНЕРА

ЦЕНА ФЛАКОНА **2 РУБ.**

ТРЕБУЙТЕ ВО ВСЕХ АПТЕКАХ И МАГАЗИНАХ САНИГИЕННЫ С.С.С.Р.

В СЛУЧАЕ ОТСУТСТВИЯ НА МЕСТАХ ВЫСЫЛАЕТСЯ ИЗ ГЛАВНОГО СЯЗДА НЕ МЕНЕЕ 4х ФЛАКОНОВ ПРИ ПОЛУЧЕНИИ 25% ЗАДАТКА

ПЕРЕСЫЛКА И УПАКОВКА ЗА НАШ СЧЕТ

ПЕЧЕВ. УЧР. И БРАЧАМ ДЛЯ ИСПЫТАНИЯ „СРАТИС“

„МОСНОПРОМСОЮЗ“

ЛАБОРАТОРИЯ КООПЕРАТИВА „АЛЕН МОСКВА“ МОСКВА

ГЕРЦЕНА № 5/ Отд. 11